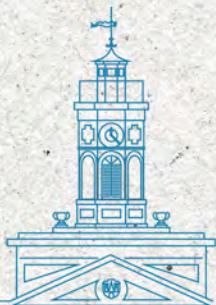

Historia Ratusza w dawnych aktach zapisana

PŁOCKI
**RA 200
TUSZ LAT**

MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO WYSTAWY
POCHODZĄ ZE ZBIORÓW:

ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO W PŁOCKU
ARCHIWUM URZĘDU MIASTA PŁOCKA
MUZEUM MAZOWIECKIEGO W PŁOCKU
PŁOCKIEJ BIBLIOTEKI CYFROWEJ
MAZOWIECKIEJ BIBLIOTEKI CYFROWEJ
NARODOWEGO ARCHIWUM CYFROWEGO

SCENARIUSZ, TEKSTY I PROJEKT GRAFICZNY WYSTAWY:
URZĄD MIASTA PŁOCKA (WYDZIAŁ PROMOCJI I SPORTU)

RATUSZ Z ROKU OK. 1918–1939
(NARODOWE ARCHIWUM CYFROWE)

SKRÓTY:
APP – ARCHIWUM PAŃSTWOWE W PŁOCKU
AMP – AKTA MIASTA PŁOCKA
UMP – URZĄD MIASTA PŁOCKA
MMP – MUZEUM MAZOWIECKIE W PŁOCKU

 PŁOCK

 **ARCHIWA
PAŃSTWOWE**
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W PŁOCKU

STARY RYNEK W PŁOCKU ZE ŚREDNIOWIECZNYM RATUSZEM ORAZ KAMIENICĄ
STARY RYNEK 17 W TLE (CZĘŚĆ OBECNEGO RATUSZA) – AKWARELA AUTORSTWA
ANDRZEJA KARŚZOWIECKIEGO Z 1813 ROKU ZE ZBIORÓW MUZEUM
MAZOWIECKIEGO W PŁOCKU

RATUSZ ŚREDNIOWIECZNY

PIERWSZY ŚREDNIOWIECZNY RATUSZ WZNIESIONO NAJPRAWDOPODOBNIEJ W XIV WIEKU, W POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI RYNKU, W FORMIE WIEŻY. PO POŻARZE W XVI WIEKU NA JEGO MIEJSCU ZBUDOWANO NOWY, PIĘTROWY BUDYNEK Z WIEŻĄ. Z CZASEM RATUSZ ULEGŁ ZUŻYCIU. 14 PAŹDZIERNIKA 1816 ZOSTAŁ ZLICZYTOWANY ZA KWOTĘ 1415 ZŁOTYCH, A ROK PÓŹNIEJ ROZEBRANY.

W STARYM RATUSZU MIEŚCIŁA SIĘ SIEDZIBA BURMISTRZA, SĄD WÓJTOWSKI, STRAŻ MIEJSKA ORAZ WIĘZIENIE. KRONIKI WSPOMINAJĄ, ŻE W JEGO PIWNICACH MIEŚCIŁ SIĘ RÓWNIEŻ WYSZYŃK WSZELKICH TRUNKÓW (PODOBNO NAJLEPSZY W MIEŚCIE), A DOCHÓD Z NIEGO PRZEZNACZANO NA INWESTYCJE MIEJSKIE. OBOK ZNAJDOWAŁ SIĘ SZAFOT, PRĘGIERZ I DYBY. RATUSZ OTOCZONY BYŁ PRZEZ 20 JATEK MIĘSNYCH, SKLEPY SUKIENNICZE, SZEWSKIE I KRAMARSKIE.

STARY RATUSZ – FRAGMENT MAKIETY PŁOCKA Z OK. 1800 ROKU, ZNAJDUJĄCEJ SIĘ NA EKSPOZYCJI X WIEKÓW PŁOCKA W MUZEUM MAZOWIECKIM W PŁOCKU

STARY RATUSZ ZNAJDOWAŁ SIĘ W MIEJSCU OBECNEGO POIDEŁKA, A JEGO FUNDAMENTY ZOSTAŁY ZAŻNACZONE NA PŁYTCIE CZERWONĄ KOSTKĄ (FOT. ARCHIWUM UMP)

SZKIC projektowanej regulacji miasta PŁOCKA w latach 1793 i 1798

- Ważniejsze gmachy i instytucje
1. Brama Wyszogrodzka
 2. Brama Bielska
 3. Brama Dobrzyńska
 4. Mury obronne
 5. Klasztor Reformatorów
 6. Kościół św. Ducha
 7. Szpital św. Walentego
 8. Kościół św. Bartłomieja
 9. Ratusz
 10. Kolegiata św. Michała
 11. Kościół św. Trojcy
 12. Pałac biskupi
 13. Dm. Pod trzema Głębami
 14. Dunajek
 15. Opactwo Benedyktynów
 16. Kościół Katedralny
 17. Klasztor Dominikanów
 18. Projektowany gmach Kamery
 19. Projektowany nowy ratusz.

K. STASZEWSKI „PLANY I POMIARY MIASTA PŁOCKA ORAZ GRUNTÓW-PODMIEJSKICH OD ROKU 1793 DO LAT OSTATNICH” – PŁOCKA BIBLIOTEKA CYFROWA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO, SYGN. G.766, S. 8

FUNDAMENTY PÓŹNOSREDNIOWIECZNEGO RATUSZA ODŚLONIĘTE W TRAKCIE NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO PROWADZONEGO W LATACH 1997–1998 (FOT. JAN WAĆKOWSKI, ARCHIWUM UMP)

SŁOWNICZEK

JATKA – MIEJSCE, W KTÓRYM DAWNIEJ SPRZEDAWANO MIĘSO Z UBOJU LUB MIEJSCE TAKIEGO UBOJU (RZEŹNIA)

SZAFOT – PODWYŻSZENIE (PODEST), NA KTÓRYM WYKONYWANO EGZEKUCJE PUBLICZNE

PRĘGIERZ – SŁUP STOJĄCY PRZEWAŹNIE PRZED RATUSZEM SŁUŻĄCY DO WYMIERZANIA KAR

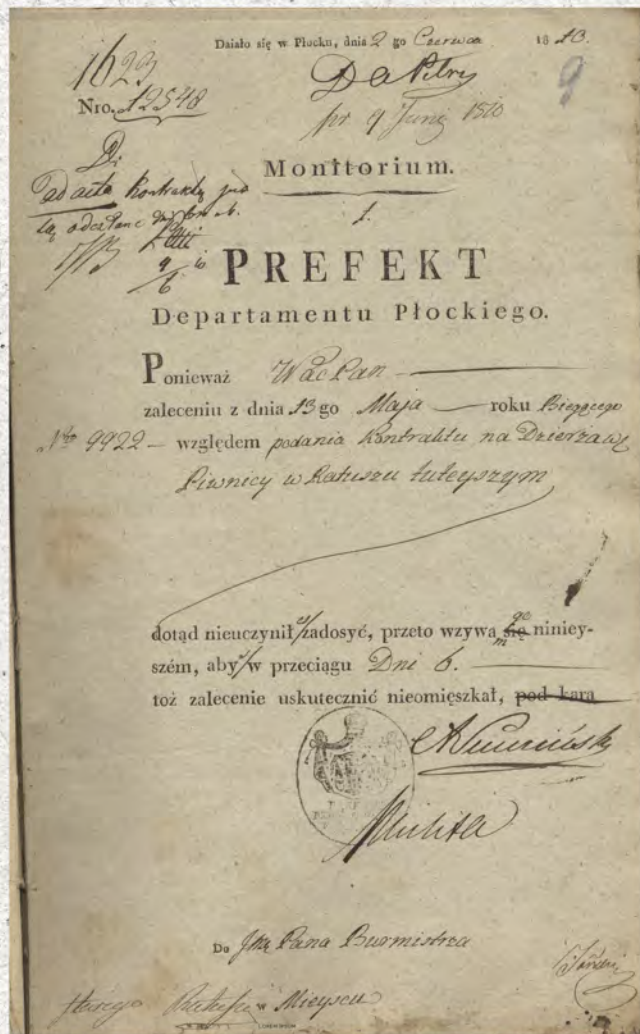
DYBY – DREWNIANE LUB METALOWE URZĄDZENIA SKŁADAJĄCE SIĘ Z RUCHOMYCH DESEK Z OTWORAMI, W KTÓRE WKŁADANO NOGI, RĘCE LUB SZYJĘ SKAZAŃCA, UNIERUCHAMIAJĄC GO W NIEWYGODNEJ POZYCJI. DYBY UŻYWANO GŁÓWNIEM DO PUBLICZNEGO ZAWSTYDZANIA PRZESTĘPCÓW ORAZ JAKO FORMĘ KARY ZA DROBNE PRZEWINIENIA.

WYSZYŃK – DAWNE OKREŚLENIE SPRZEDAŻY I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH, ZWŁASZCZA W KARCZMACH, GOSPODACH I ZAJAZDACH, TERMIN TEN ODNOSI SIĘ DO MIEJSC, GDZIE SERWOWANO ALKOHOL DO SPOŻYCIA NA MIEJSCU.

Z AKT MIASTA PŁOCKA

AKTA MAGISTRATU PŁOCKA WZGLĘDEM
WYDZIERŻAWIENIA PIWNICY POD STARYM RATUSEM

MONITORIUM CZYLI UPOMNIENIE Z DNIA 2 CZERWCA 1810 ROKU
(ARCHIWUM PAŃSTWOWE W PŁOCKU /DALEJ APP/, AKTA
MIASTA PŁOCKA /DALEJ AMP/, SYGN. 450, VOL. I, K. 9)

OGŁOSZENIE O PUBLICZNEJ LICYTACJI Z 9 STYCZNIA
1811 ROKU (APP, AMP, SYGN. 450, VOL. I, K. 24 VERSO)

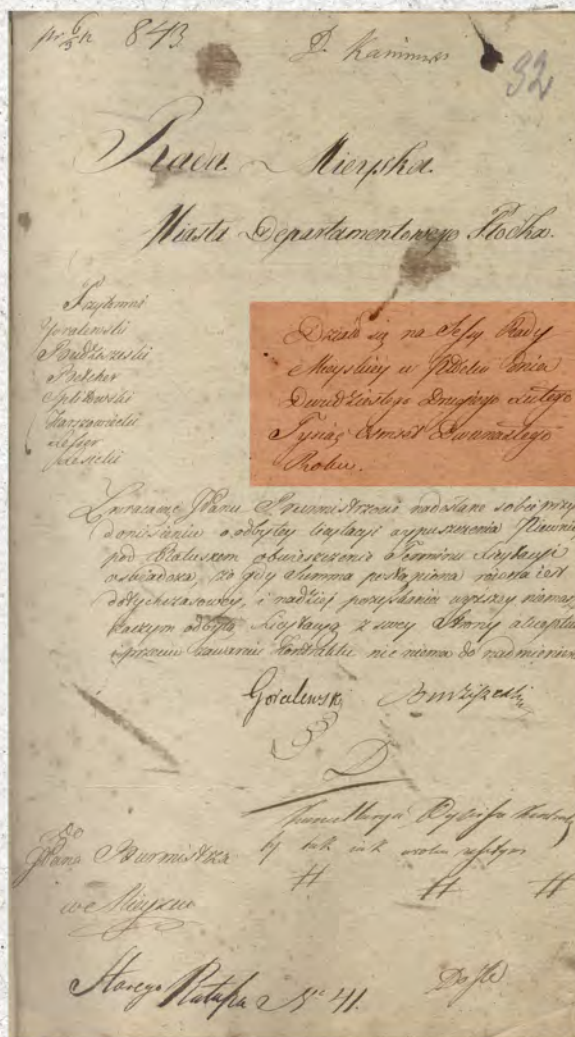
KONTRAKT NA DZIERŻAWĘ PIWNICY Z DNIA 1 MARCA 1814 ROKU NA
OKRES OD 1 CZERWCA 1814 ROKU DO 1 CZERWCA 1819 ROKU (APP,
AMP, SYGN. 450, VOL. I, K. 63-64)

CIEKAWOSTKA!

RATUSZ - TERMIN „RATUSZ” POCHODZI
OD NIEMIECKIEGO SŁOWA RATHAUS,
OZNACZAJĄCEGO „DOM RADY”

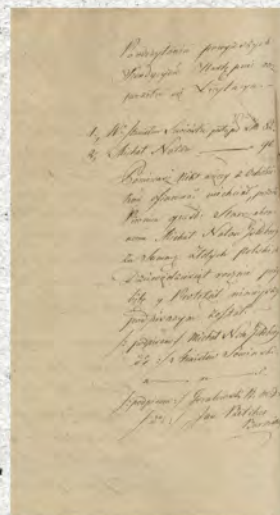
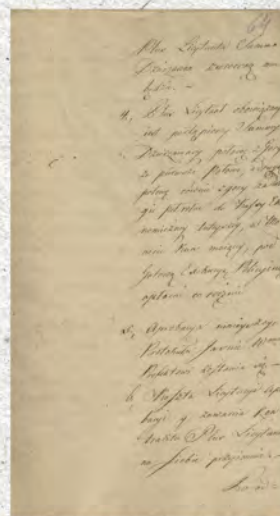
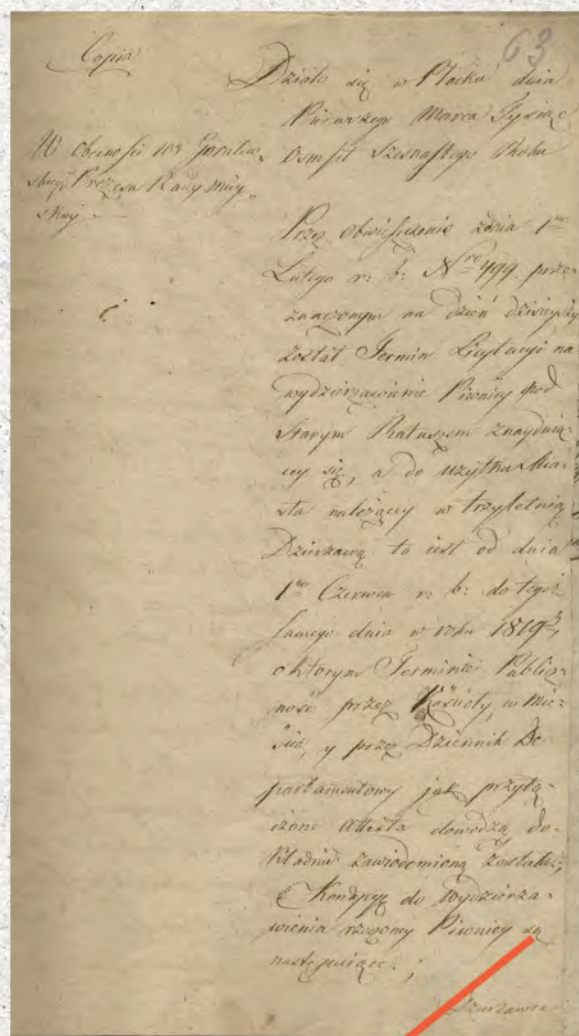
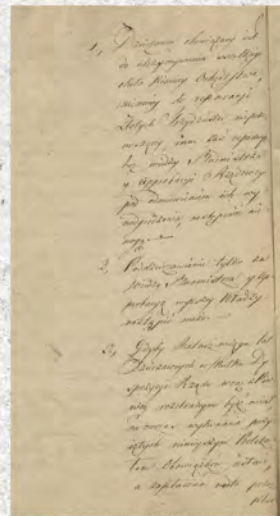
JEST TO REPREZENTACYJNA BUDOWLA
O CHARAKTERZE PUBLICZNYM, PEŁNIĄCA FUNKCJĘ
SIEDZIBY WŁADZ MIEJSKICH. TRADYCYJNIE RATUSZE
UMIEJSCAWIANO NA RYNKACH, KTÓRYCH NAZWA
RÓWNIEŻ MA NIEMIECKIE KORZENIE - POCHODZI OD
SŁOWA RING, OZNACZAJĄCEGO PIERŚCIEN
OTACZAJĄCY RATUSZ.
ZARÓWNO POJĘCIE RATUSZA, JAK I RYNKU POJAWIŁO
SIĘ W JĘZYKU POLSKIM WRAZ Z NAPIĘWEM
NIEMIECKIEJ LUDNOŚCI NA ZIEMIE POLSKIE, CO MIAŁO
MIEJSCE W OKRESIE ŚREDNIOWIECZNEJ LOKACJI
MIAST NA PRAWIE MAGDEBURSKIM I LUBECKIM.

Acta
Magistratu Miasta Plocki.
względem
Wydzierżawienia Piwnicy pod Starą
Ratuszem.

DOKUMENT RADY MIEJSKIEJ MIASTA
DEPARTAMENTOWEGO PŁOCKA Z DNIA
22 LUTEGO 1812 ROKU W SPRAWIE
ODBYTEJ LICYTACJI NA
WYDZIERŻAWIENIE PIWNICY POD
STARYM RATUSEM (APP, AMP, SYGN.
450, VOL. I, K. 32)

Działo się na Sesji Rady
Miejskiej w Płocku Dnia
Dwudziestego Drugiego Lutego
Tysiąc Osiemset Dwunastego Roku.

Nowy Ratusz w Płocku

W GRUDNIU 1823 ROKU PREZYDENT PŁOCKA JAN BETCHER ODKUPIŁ PLAC Z BUDYNKIEM PARTEROWYM, USYTUOWANYM W PÓŁNOCNO-ZACHODNIEJ PIERZEI RYNKU (ÓWCZESNY STARY RYNEK 16) W CELU BUDOWY RATUSZA.

NOWĄ SIEDZIBĘ WŁADZ MIEJSKICH POBUDOWANO W LATACH 1824-1825 POMIĘDZY DWOMA ISTNIEJĄCYMI KAMIENICAMI (STARY RYNEK 14-15 I STARY RYNEK 17).

KLASYCYSTYCZNY BUDYNEK (ŚRODKOWA CZĘŚĆ OBECNEGO RATUSZA) ZOSTAŁ ZAPROJEKTOWANY PRZEZ ARCHITEKTA RZĄDOWEGO **JAKUBA KUBICKIEGO** (1758-1833), AUTORA M.IN. WARSZAWSKIEGO BELWEDERU I WSZYSTKICH PŁOCKICH ROGATEK.

JEGO BUDOWA (ŚRODKOWA CZĘŚĆ OBECNEGO BUDYNKU) TRWAŁA OKOŁO 1 ROKU. PRACE ROZPOCZĘTO WE WRZEŚNIU 1824 ROKU, A UKOŃCZONO POD KONIEC 1825 ROKU.

Z PISMA Z DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 1825 ROKU SKIEROWANEGO DO KOMISJI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICJI, DOTYCZĄCEGO SPRZĘTÓW KONIECZNYCH DO IZBY SESYJNEJ, ARCHIWUM I KASY MIEJSKIEJ WYNIKA, ŻE URZĄD MUNICYPALNY ZOSTAŁ PRZENIESIONY „DO NOWO WYSTAWIONEGO” RATUSZA. DROBNE PRACE TRWAŁY JESZCZE DO KOŃCA ROKU. („RATUSZ W PŁOCKU” MARIAN SOŁTYSIAK).

W 1825 ROKU URZĄD ZOSTAŁ PRZENIESIONY DO NOWEGO BUDYNKU.

GMACH, WZNIESIONY NA PLANIE ZBLIŻONYM DO KWADRATU, MIAŁ TRZY KONDYGNACJE. NA PARTERZE MIEŚCIŁ SIĘ ARESZT, KASA MIEJSKA I BIURA. NA PIERWSZYM PIĘTRZE ZNAJDOWAŁY SIĘ POKOJE RADY MIEJSKIEJ I PREZYDENTA, A NA DRUGIM MIESZKANIE DLA PREZYDENTA.

W TYM CZASIE PREZYDENTEM PŁOCKA BYŁ JAN BETCHER, KTÓRY SVOJĄ FUNKCJĘ PEŁNIŁ 23 LATA (1808-1831).

STARY RYNEK Z KLASYCYSTYCZNYM RATUSZEM ORAZ KAMIENICĄ STARY RYNEK 17, KTÓRA STANOWI CZĘŚĆ OBECNEGO RATUSZA. OBRAZ AUTORSTWA ALEKSANDRA LUDWIKA MOLINARIEGO Z 1854 R. POCHODZI Z KOLEKCJI MUZEUM MAZOWIECKIEGO W PŁOCKU. MOŻNA GO OGLĄDAĆ NA STAŁEJ WYSTAWIE X WIEKÓW PŁOCKA.

Z AKT MIASTA PŁOCKA

**AKTA URZĘDU MUNICYPALNEGO
MIASTA WOIEWÓDZKIEGO PŁOCKA
TYCZĄCE SIĘ
ZEGARA W WIEŻY RATUSZA**

POLECENIE ZAMONTOWANIA NA WIEŻY RATUSZA
PIERWSZEGO ZEGARA Z JEDNYM CYFERBLATEM
WYDANO W 1826 ROKU.

W AKTACH MIASTA PŁOCKA Z 1826 ROKU CZYTAMY
O ZEGARZE W WIEŻY RATUSZA, KTÓREGO MONTAŻ
I OPIEKĘ POWIERZONO ZEGARMISTRZOWI KLUGE.
(APP AMP SYGN. 917 VOL. I, K. 1)

[illegible]

UMÓWĘ O NAKRĘCANIE I UTRZYMYWANIE ZEGARA NA
WIEŻY RATUSZOWEJ Z ZEGARMISTRZEM KLUGE
PODPISANO NA SZEŚĆ LAT, POZĄWSZY OD
1 STYCZNIA 1827 ROKU.
(APP AMP. SYGN. 917. VOL. I, K. 12)

na front wygotować przypada —
c. Na czołwie i regularnie występuje trzeci kąt
do czasu powstania owego ukończenia, na lat
trzy ciągle zupełna, na widnie przycymia
zewnętrznej ścianie, a tem czasem, zdaniem się,
i poprawie —
d. Mały awans i ciele ten, kątów, wygotowa
ści po ukończeniu i przetrzymu, płacy
malerzyści na malowanie kątów, co
innemu wygotowaniu wygotować kąt
ma malary — Salomonowi, po pow
stawieniu malary w 48 = godzin. Po
zakończeniu przedstawienia kątów, wygotowa
nia, malary przedstawia —
Na czołwie. Malary.

Działo się w Płocku, dnia 13 Lipca 1826 roku

KOMISSYA
Województwa Płockiego
Do
Urzędu Muncypalnego w mieyscu

W skutku Decyzji dnia 11go b. mca zapadley poleca
Urzędowi Muncypalnemu aby wezwawszy Jpa Kluge
Zegarmistrza w mieyscu, zatym o reperacye Zegara
załączającem się tu z zamówieniem zwrotu
Ansziagiem obiętą tudzież Onego na Wieży Ratusza z
Ciężarami i dzwonami, osadzenie i uregulowanie spirali
niezwłocznie Protokółarną Umowę w Szczegółności
obejmować winno:

a) Ze całego wedle anshlugu reperacyji Zegara i onego obśadzenia z uregulowaniem żelaznych trzech do tegoż przeznaczonych Gwichtów podeymnie się za Summę Złotych polskich Tysiąc Osiemdziesiąt

b) Takowy w przciągu miesięcy pięciu w zupełności i naydokładniej o jednym tylko Cyferblacie na front wygotować przyrzeka.

c) Za dobroć i regularność zupełną tegoż Zegara od czasu powyżey onego ukończenia, na lat trzy ciągle zupełną na siebie przyjmie odpowiedzialność, a tem samem rozumie się i reperacye

d) Mały awans ieżeli ten zastrzeże, wypłata zaś po ukończeniu i potrąceniu ztey należytosci Za rozebranie Zegara, co innemu Dopełniającemu wypłacić zaraz należy. Takową zaś po podpisaniu naydalej w 48em Godzin do dalszego postąpienia Kommissji Wojewódzkiej przedstawił

N^o. D. R. 25382
D. A. F. 4219.

WYDZIAŁ Administracyjny
Dziśko w Płocku,
dla Rządu Gmiejn. 1877. r.

KOMMISSYA

WOIEWÓDZTWA PŁOCKIEGO

DO
Urzędu Mniogipalnego

Przedstawiona przez Naczelnika Urzędu Mu-
nicippalnego daty 4. Marca r.b. Nr 284 uga-
da o nadzoraniu i utrzymywaniu Regara-
nu Miejski Ratuszowy na przebieg lat
6 poczynając od dnia 1. Stycznia 1878.
z Regarnistrzem Kluge zawarty,
z warunkami w szczególności opisanymi
w tym czasie do niego należąc bieżący
ratowidła i zwrócić ugodę, takową
zgodnie Urzędowi Mniogipalnemu
aby z Regarnistrzem Kluge formal-
ny Kontrakt zawarł i ten w trzech
zemplarzach Komisary Wicewode-
mu przedstawił, po czym authoryza-
cji na wyptawienie postępowanego

W Płocku 10. Lutego

wypisag rodzicow iadriclowa bydla
za Preksa
M. M. M. M. M. M.

Servant's Place
The Lake

P. P. P.

W ROKU 1833 ZEGAREM OPIEKOWAŁ SIĘ MECHANIK
JAN SOBANSKI.
W KOLEJNYM ROKU OBOWIĄZKI PRZEJĄŁ GUSTAW
KLUGE.

1826 ROK – POŁECENIE ZAMONTOWANIA PIERWSZEGO ZEGARA Z JEDNYM CYFERBLĄTEM NA WIEŻY RATUSZA
1883 ROK – MONTAŻ NOWEGO ZEGARA Z TRZEMA CYFERBLĄTAMI OD FRONTU, OD UL. BIELSKIEJ I UL. DOBRZYŃSKIEJ (OBECNIE KAZIMIERZA WIELKIEGO)
1998 ROK – GRUNTOWNA KONSERWACJA ZEGARA.

SŁOWNICZEK

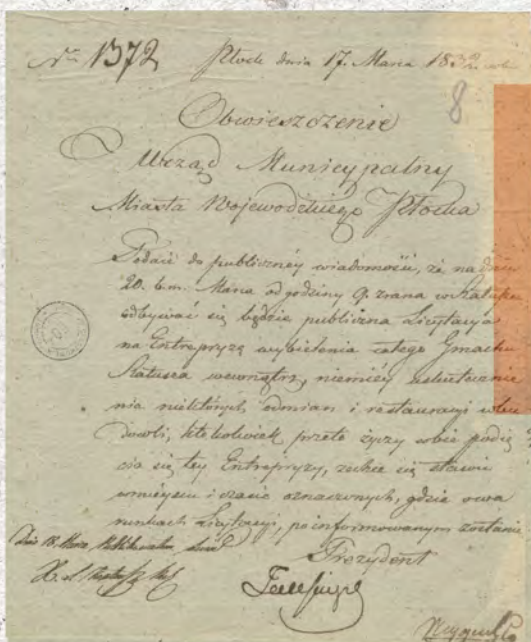
ANSZLAG – KOSZTORYS, KALKULACJA
GWICHT – DAWNIEJ CIĘŻAREK NA ŁAŃCUCHU, PORUSZAJĄCY
MECHANIZM ZEGARA ŚCIENNEGO

WIDOK ARCHITEKTONICZNY RATUSZA Z OK. 1895 ROKU (FOTOGRAFIA ZE ZBIORÓW MUZEUM MAZOWIECKIEGO W PŁOCKU, MMP/S/5300/6)

OBWIESZCZENIE O PUBLICZNEJ LICYTACJI NA BIELENIE
RATUSZA (APP, AMP, SYGN. 575, VOL. II, K. 8)

REMONTY, REMONTY, REMONTY I INNE CIEKAWOSTKI Z AKT MIASTA PŁOCKA 1832–1855

Płock dnia 17. Marca 1832 roku

Obwieszczenie
Urząd Muncypalny
Miasta Wojewódzkiego Płocka

Podaje do publicznej wiadomości, że nadzien 20. b.m. Marca od godziny 9. zrana w Ratuszu odbywać się będzie publiczna Licytacja na Entrepryzę wybielania całego Gmachu Ratusza wewnątrz (...).

POLECENIA UDOSTĘPNIENIA POMIESZCZEŃ RATUSZA
NA ARESZT (APP, AMP, SYGN. 575, VOL. II, K. 31)

Wydział wojskowy
frakcja policyi

Działo się w Płocku
dnia 11go Mca Maja 1833 r.

Kommissya
Woiewództwa Płockiego
Do
Urzędu Muncypalnego w Miejsku

(...) Kommissya Woiewódzka poleca przeto Urzędowi Muncypalnemu aby bez zadnej zwłoki i bez zadnych już przedstawień, których Kommissya Woiewódzka nawet nie przyimie, a nareszcie pod zagrożeniem (...) karnego na Zła 25, natychmiast rzeczony lokal uprzątnął i na areszt publiczny dziś jeszcze nadzorcy więzienia oddał, tudzież zawrzeć się mający w tej mierze z Nadzorcą więzienia kontrakt do potwierdzenia Kommissji Woiewódzkiej przestać.

PISMO Z 3/15 MARCA 1837 ROKU DOTYCZĄCE
POBUDOWANIA OFICYNY NA SIKAWKĘ STRAŻACKĄ
(APP, AMP, SYGN. 575, VOL. II, K. 132)

Urząd Gubernialny Płocka (...) poleca Urzędowi Muncypalnemu rychłe przedstawienie anszłagu na pomieszczenie sikawki wielkiego kalibru z Warszawy nadestanej, pozostawiona bowiem na wolnym powietrzu łatwo podlec może zepsuciu awtym razie wina ciąży sam Urząd Muncypalny.

SŁOWNICZEK

ENTREPRYZA – PRZEDSIĘWZIĘCIE
ENTREPRENER – PRZEDSIĘBIORCA
WYBIELANIE – MAŁOWANIE NA BIAŁO ROZTWÓREM WAPNA
REPARACYA – REPARACJA, NAPRAWA
ANSZLAG – KALKULACJA, KOSZTORYS

REMONTY, REMONTY, REMONTY I INNE CIEKAWOSTKI Z AKT MIASTA PŁOCKA 1832–1855

UMOWA NA NAPRAWĘ RATUSZA Z DNIA 23 STYCZNIA/
4 LUTEGO 1840 ROKU POMIĘDZY URZĘDEM
MUNICYPALNYM A PANEM FRYDERYKIEM HOPPE
(APP. AMP. SYGN. 575, VOL. II, K. 182)

**OFERTA DOTYCZĄCA DOSTARCZENIA KRUCYFIKSU DO
RATUSZA (APP. AMP. SYGN. 575. VOL. II. K. 250)**

\$ $\frac{5}{3}$ 42 5/10 Kupia flm 29
 250
 Do 1829.
 Rezydentowi Magistratu Miasta Włocławy.
 Szanowny
 Panie
 Na wzwanie z dnia 4/6 Lutego 1843
 Nr. 1172, rozpytające mnie o Cenę kruszy
 fisa, mam honor donieść iż -
 Żelaznych kruszywań Targosi Łoknia Jedn.
 go aktywności niema, najniższe tryma.
 je, cali 22 1/4 i taktowych cena z fraktem
 Terenem atocznym malarskim sto-
 tem jest Tak 80 - i idnalkie do
 tego nie jest zupełnie kryty-
 Głoby Magistrat i idnalkie w niniejsze
 zelaznego mógł potrzebować Cyfrowy
 wysokości Lok 1 cali 2 - doba wyma.
 Żelowany nadbudujcy zupełnie kry-
 zielony z fraktem Terenem atocznym
 malarskim stotem. taktowy mógł
 dostawić na 85 -
 Ostrzyżce rewolucji w tym względzie
 Łochyjs i Wnawomawia.
 Warszawa d. 24 Lutego 1843.
 A. Gabau

Na wezwanie z dnia 4/16 Lutego 1843 roku No. 1172 zapytujące mnie o Ceny Krucyfiksa, ma honor donieść, iż żelaznych Krucyfiksów długości łokcia jednego akuratnie nie ma, naywyższe trzymają cali 22 $\frac{1}{4}$ i takowych cena z Panem Jezusem złożonym malarskim złotem nie jest Szt go, jednakże odlew nie jest zupełnie czysty - Gdyby Magistrat jednakże w miejsce żelaznego mógł potrzebować cynkowy wysokości łok 1 cali 2 - dobrze modelowany naśladowujący zupełnie brąz zielony, z Panem Jezusem złożonym malarskim złotem takowy mogą dostawić za Zł 85 - Oczekując rezolucyi w tym względzie Zostaję z uszanowaniem
(podpisy nieczytelne)
Warszawa, 24 Lutego 1843

Duplicate

1824

Drżalo się do Równie Urzęda
Municipalnego, Miasta Eu-
berniałnego Stockholmu ^{23 Sierpnia} 1824

Miejscowy Urzęd Municipalny Miasta Eu-
berniałnego Stockholmu, z mowy Rectorijatu Państwa
Subemialnego daty 2° Sierpnia r. b. N° 394 doświadcza
iż w tym mieście, a j^o Fryderyk Hoppa w Miście
Stockholmu zamieszkałym, odległyj strony chce kon-
trakt o Entreprenę wyprzeprzawiania Ratusza
Cenowy następujący.

§1

J^o Fryderyk Hoppa chce Obowiązek wyprzepr-
zawiania Ratusza miejskiego za 2100 640 Wj-
szożony 2100 złotych Srebrak Entreprenieru.

§2

Rękojmia Ratusza aschubeczeniowa będzie wina, i
sok najczystszy, słodki, słomnic do Amstelredamu, przez
Afrykę, Indiami, Subemialnego, perado-
nego, a to najpóźniej edniwie Miasta na podwici-
czybną Eschakę Wójkowską.

§3

W wykonaniu powyższych Warunków, Entrepren-
ier, poddać się Przekazaniu i wyprzeprzawiania Es-
chaki, zniehać się od wyprzeprzawiania do drogi, Główny

Warto

KITOWANIE OKIEN
PISMO Z DNIA 30 WRZEŚNIA / 12 PAŹDZIERNIKA 1855
ROKU OD M. MIKŁASZEWSKIEGO BUDOWNICZEGO
GUBERNIALNEGO DO PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA
(APP. AMP. SYGN. 577, VOL. I-II, K. 403)

[illegible]

CIEKAWOSTKA!

URZĄD MUNICIPALNY – ORGAN WYKONAWCZY ADMINISTRACJI ISTNIEJĄCY W POLSCE W LATACH 1807–1842. URZĄD TEN DOTYCZYŁ SAMORZĄDU MIEJSKIEGO I POWOŁANY ZOSTAŁ PRZEZ KOMISJĘ RZĄDZĄCĄ KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO, 29 WRZEŚNIA 1842 ROKU NA MOCY CARSKIEGO ZARZĄDZENIA PRZEMIANOWANY W KRÓLESTWIE KONGRESOWYM NA MAGISTRAT.

MAGISTRAT BYŁ W POLSCE NAZWĄ OFICJALNĄ DO 1933 ROKU, KIEDY USTAWA SCAŁENIOWA (O CZĘŚCIOWEJ ZMIANIE USTROJU SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO) PRZEMIANOWAŁA MAGISTRATY NA ZARZĄDY MIEJSKIE. MAGISTRAT TO POTOCZNE OKREŚLENIE ORGANU WYKONAWCZEGO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W MIASTACH. W TEN SPOSÓB OKREŚLA SIĘ RÓWNIEŻ SAM BUDYNEK, W KTÓRYM SIEDZIBĘ MAJĄ WŁADZE MIEJSKIE (DLA ODRÓŻNIENIA OD HISTORYCZNEGO LUB ZABYTKOWEGO RATUZA).

AKTA MAGISTRATU
SIĘ WSZELKICH BUD
WYDATKÓW

Magistratu Miejskiego
w Łodzi
Wszelkich budowl
i
wydatków

1885
RZĄD GUBERNIALNY

DOKUMENT Z DNIA 19/31 SIERPNI 1854
ROKU DOTYCZĄCY REMONTU RATUSZA
(APP, AMP, SYGN. 577, VOL: I-II, K. 325)

POLECENIE WYPŁATY WYNAGRODZENIA
ZACHARIASZOWI LONDYŃSKIEMU
„TYTUŁEM ZWROTU AWANSOWANYCH
PRZEZ NIEGO KOSZTÓW NA RESTAURACJĘ
SPOSOBEM ADMINISTRACYJNYM RATUSZA
W M. PŁOCKU I ZABUDOWYŃ DO NIEGO
NALĘŻNYCH”. (SYGN. 577, K. 325)

Wielokrotne burze (...) zrzuciły znaczne szkody w zabudowaniach Ratusza miejscowego, mianowicie 2 okna z ramami wyrwało z muru i takowe zgruchotało. W innych zaś oknach wybiła szyby (...) sztuk 68.

DOKUMENT Z DNIA 19/31 SIERPNI 1854
ROKU DOTYCZĄCY REMONTU RATUSZA
(APP. AMP. SYGN. 577, VOL. I-II, K. 332)

POLECENIE WYKONANIA NAPRAWY
„DACHÓW W ZABUDOWANIU RATUSZA
MIEJSCOWEGO PRZY GASZENIU POŻARU
(...) USZKODZONYCH” ZGODNIE
Z KOSZTORYSEM SPORĄDZONYM PRZEZ
ASSESSORA BUDOWNICZEGO.....(SYGN.
577. K. 332)

DOKUMENT Z DNIA 13/25 CZERWCA
1855 ROKU DOTYCZĄCY REMONTU
RATUSZA
(APP. AMP. SYGN. 577, VOL. I-II, K. 393)

UMOWA Z ABRAMEM GOLDMANEM „NA
ULEPSZENIE ROZKŁADU I REPARACJĘ
W ZABUDOWANIACH RATUSZA”
(SYGN. 577, K. 393)

Skutki następionej burzy w dzień 19 lutego/ 3 marca rb. Latarnie Rewerberowe zawieszone przed Gmachem Głównym Wojskowym przy ulicy Bielskiej przy domu nr 183 urwały się w drobne części rozpadły, jak niemiennie dach na Ratuszu i Teatrze uszkodzony i szyby powybijane zostały.

PODWÓJNE DATOWANIE W DOKUMENTACH JEST ZWIĄZANE Z PRZECHODZENIEM POSZCZEGÓLNYCH KRAJÓW Z KALENDARZA JULIAŃSKIEGO („STAREGO PORZĄDKU”) NA GREGORIAŃSKI („NOWEGO PORZĄDKU”).

KALENDARZ GREGORIAŃSKI WYPRZEDZA JULIAŃSKI O 13 DNI (OD 1900 ROKU). W LATACH 1582–1699 RÓŻNICA WYNOŚIŁA 10 DNI, W LATACH 1700–1799 – 11 DNI, A W LATACH 1800–1899 – 12 DNI.

PRZYŁĄCZENIE DOMU STARY RYNEK 14-15 DO RATUSZA – PIERWSZA ROZBUDOWA RATUSZA

JUŻ W 1838 ROKU RATUSZ STAŁ SIĘ ZA CIĄSNY I W 1843 ROKU DOKUPIONO, NALEŻĄCĄ DO RODZINY JĘDRZEJEWICZÓW, KAMIENICĘ STARY RYNEK 14-15, CZYLI

„DOM NAROŻNY OD ROKU 1809 WZNIESIONY, NA POWIĘKSZENIE RATUSZA NABYTY – MUROWANY, DACHÓWKĄ TRZYMA 71 STÓP DŁUGOŚCI – 42 STÓP SZEROKOŚCI – 11 STÓP W PARTERZE I PIĘTRZE W ŚWIETLE WYSOKOŚCI” (APP, AMP, SYGN. 577, VOL. I-II, K. 298)

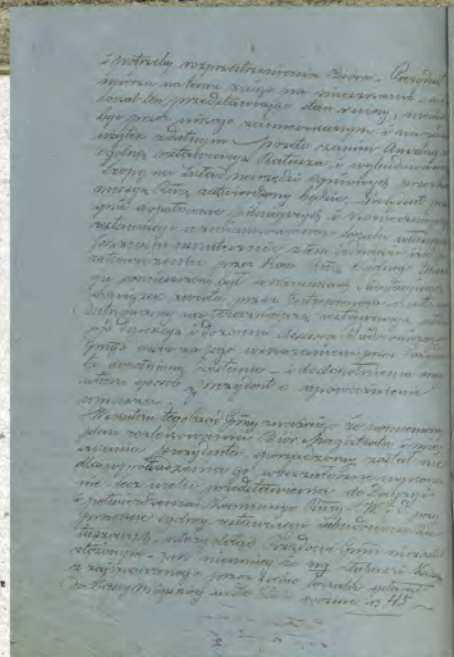
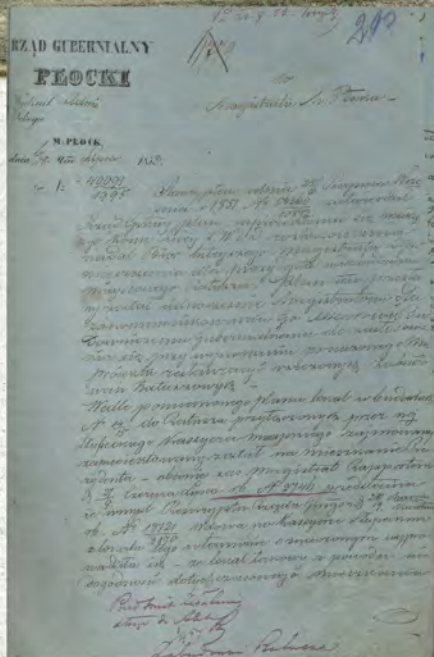
DO 1853 ROKU W DOKUPIONEJ KAMIENICY PIĘCIOPOKOJOWE MIESZKANIE DZIERŻAWIŁA JESZCZE W. ŚLUPECKA, WDOWA PO MIEJSKIM KASJERZE. POZOSTAŁE POMIESZCZENIA ZOSTAŁY PRZEZNACZONE NA ARESZT POLICYJNY I PUBLICZNY, NA KASĘ MIEJSKĄ, ARCHIWUM, SKŁAD RZECZY ODEBRANYCH ZŁODZIEJOM, SAŁĘ POSIEDZEŃ. PRACE DOSTOŚOWAWCZE ZAKOŃCZONO W 1849 ROKU.

14 CZERWCA 1849 ROKU PREZYDENT WYSTĄPIŁ DO RZĄDU GUBERNIALNEGO „O ZAPEWNIENIE FIRANEK CZYLI ZASŁON DO OKIEN PRZEZ CO GDY URZĘDNIKY MAGISTRATU MIANOWICIE W PORZE LETNIEJ WYSTAWIENI BĘDĄC NA DZIAŁANIE SŁOŃCA, NARAŻENI SĄ NA ZNACZNĄ PRZYKROŚĆ I NAWET NA OSŁABIEŃ WZROKU”.

PROŚBA O ZAPEWNIENIE ZASŁON
DO RATUSZA (APP, AMP, SYGN.
577, VOL. I-II, K. 106)

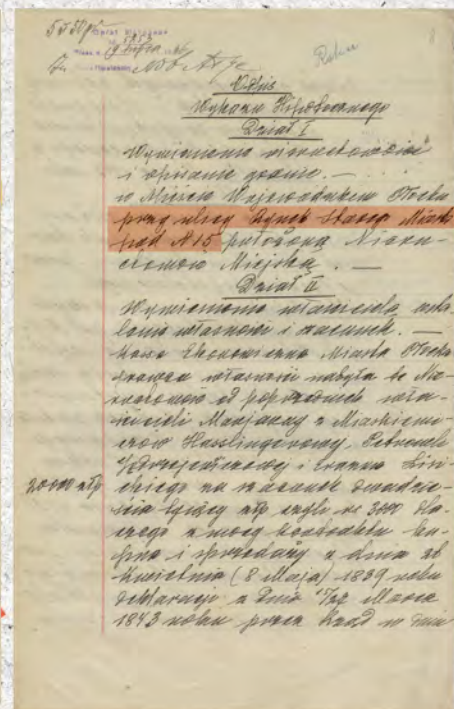
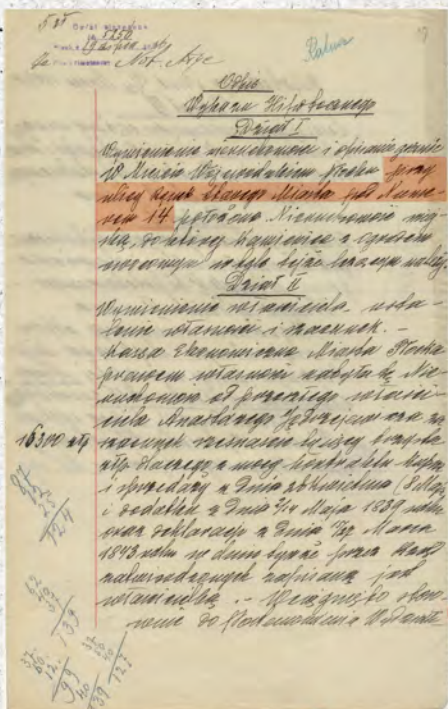
**ZASŁONY
RZECZ
WAŻNA**

PISMO DO PREZYDENTA MIASTA W SPRAWIE MIESZKANIA
PO ŚLUPECKIEJ (APP, AMP, SYGN. 577, VOL. I-II, K. 293)

PREZYDENT MIASTA (ALEKSANDER ROMAN, 1848-54) W 1850 ROKU NAPISAŁ DO PŁOCKIEGO CYWILNEGO GUBERNATORA Z PROŚBĄ O PRZENIESIENIE JEGO MIESZKANIA Z DRUGIEGO PIĘTRA RATUSZA DO PRZYŁĄCZONEGO BUDYNKU. TAKĄWĄ ZGODĘ UZYSKAŁ DOPIERO W 1853 ROKU. RZĄD GUBERNIALNY POZWOLIŁ NA PRZEPROWADZKĘ DO MIESZKANIA PO WDOWIE ŚLUPECKIEJ (JEDNAK POD WARUNKIEM DOKONANIA REMONTU), KTÓRA „Z LOKALU TEGO W TERMINIE OZNACZONYM WYPROWADZIŁA SIĘ – ZA LOKAL TAKOWY Z POWODU NIEDOGODNOŚCI DOTYCHCZASOWEGO MIESZKANIA I Z POTRZEBY ROZPRZESTRZENIENIA BIÓRA”.

ODPIS Z 19 LIPCA 1926 ROKU Z HIPOTEKI DOT. KAMIENIC
STARY RYNEK 14 I 15 (APP, AMP, SYGN. 25444, K. 10, K. 8)

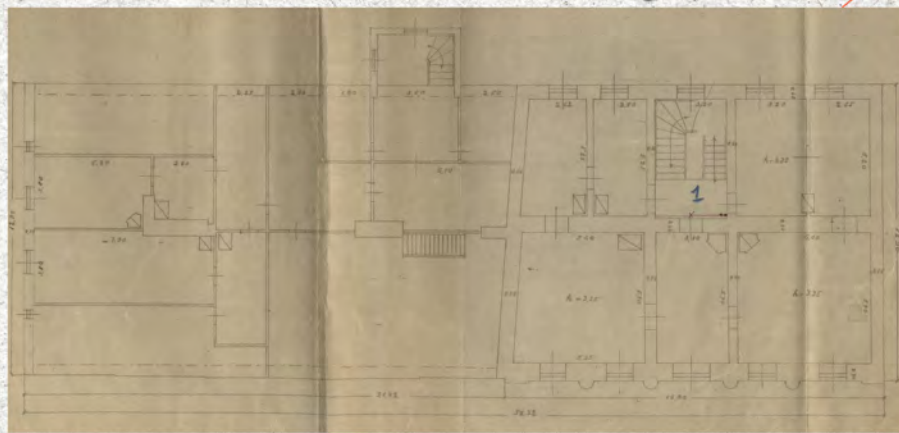

PLANY RATUSZA Z 1927 ROKU

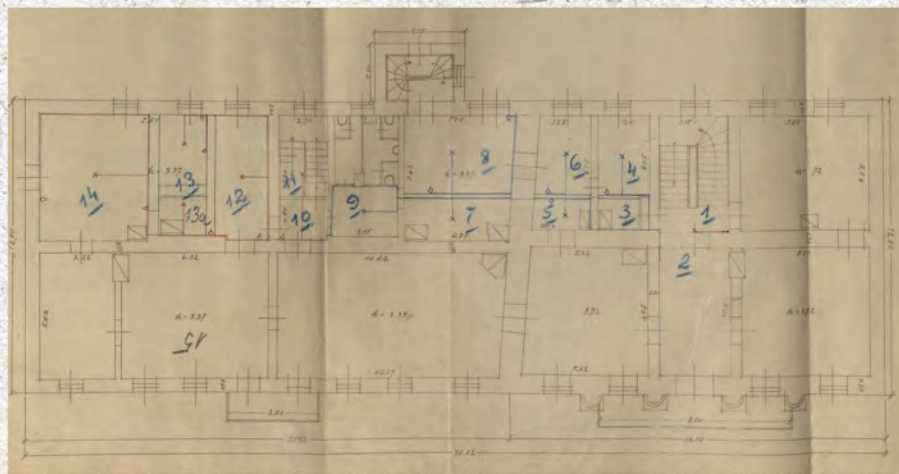
(APP, AMP, SYGN. 24941, K. 71 – 74)

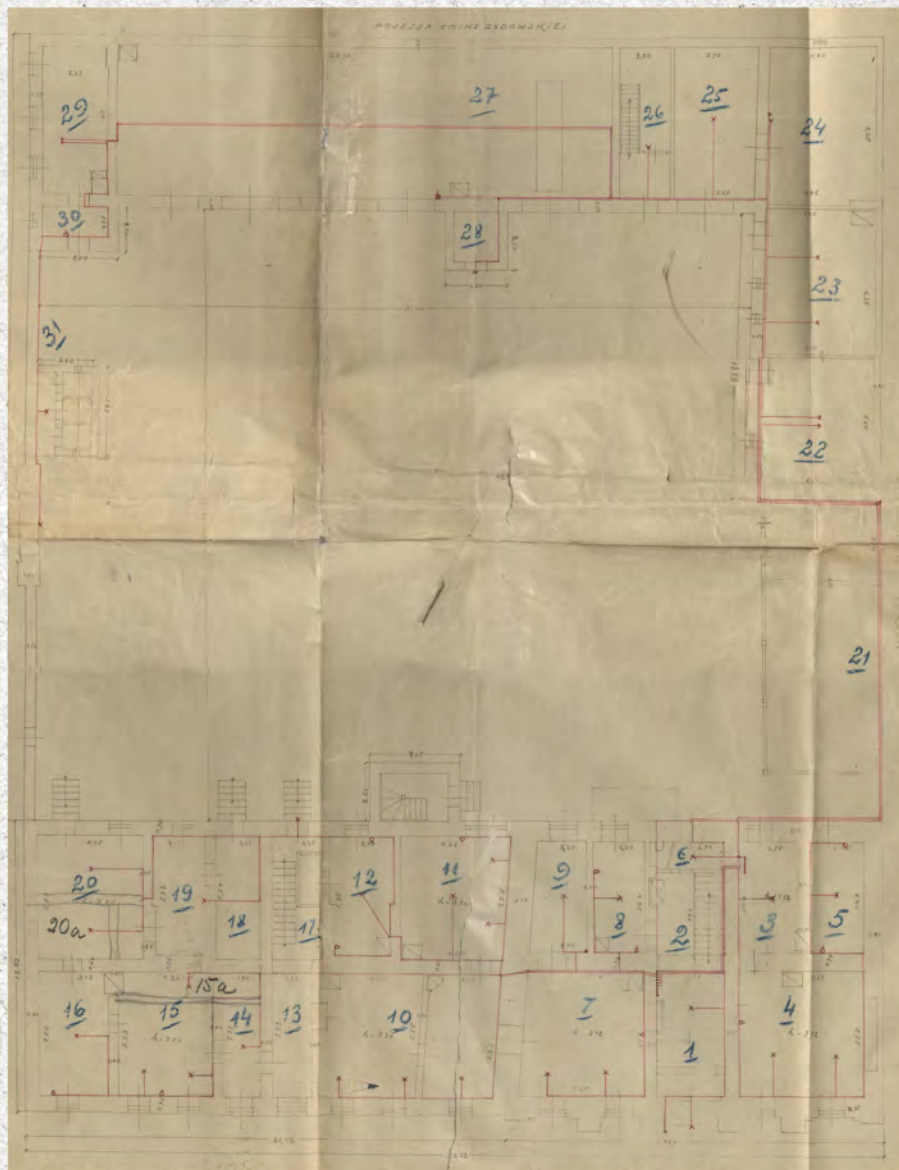
RZUT PIĘTRA CHACHU RATUSZA M. PŁOCKA
1:100

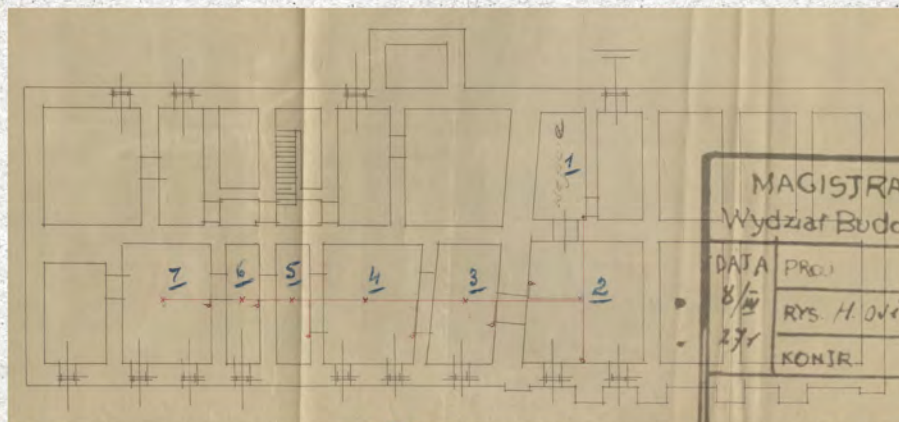
RZUT PIĘTRA GN. WU RATUSZA M. PŁOCKA
1:100

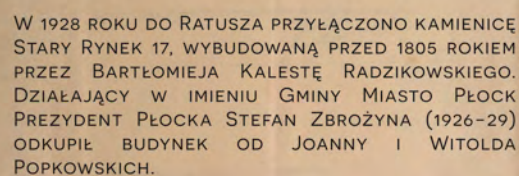
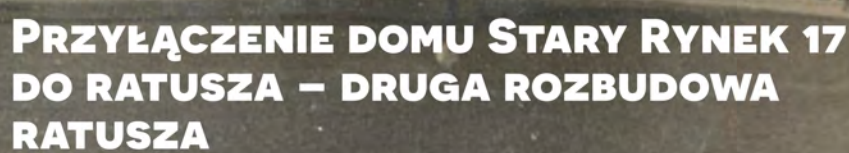
RZUT PARTERU

WZGLĘD BUDOWY

MAGISTRAT m. PŁOCK		
Wydział Budowlano-Tech.		
DATA	PROJ.	51
8/IV	rys. H. Ogiński	
1927	KONSTR.	

PLAN RATUSZA Z 1938 ROKU (APP, AMP, SYGN. 27589, K. 344)

21/IV. 1940

PO WOJNIE ROZEBRANO DAWNY BUDYNEK STARY
RYNEK 14., A W JEGO MIEJSCU WYBUDOWANO
NASTĘPNIE GMACH DYREKCJI PRZEDSIĘBIORSTWA
EKSPLOATACJI RUROCIĄGU NAFTOWEGO „PRZYJAŻŃ”
(OBECNIE URZĄD MIASTA PŁOCKA). ROZEBRANO
RÓWNIEŻ NIEZABYTKOWĄ OFICYNĘ PRZY
UL. ZDUŃSKIEJ BUDUJĄC NOWE SKRZYDŁO RATUŠA.

Wzrost, dnia 27 maja 1900 roku.

465

na wykonanie robot murarskich oraz prac budowlanych kolumna z muru
czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

200 214

ogracowanie placu robot.

Lp. nr.	Opis.	Ilość.	Cena.	Suma.	Uwagi.

Prace.

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

Prace.

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

ogracowanie placu robot murarskich z wykopem 10 cm. szerokości z muru czerwonej cegły 10 cm. szerokości.

3,50	700	38	500	
------	-----	----	-----	--

221 50

[illegible][illegible][illegible]

Włosie 1 okładzie tabliczek stożek pod względem od strony podłoża, szer. i wcięcie 1,50 m. sat.	4	600	84 00	112
Włosie 2 okładzie pod powłoką miejsc na 1 cegieł z fundamentu - pod	2,00	500	10 00	
Grubeńcie 3 okład. na 2 cegły pod zwar. wewnątrz, w. wcięciem od kraw. muru 2,5, wcięciem wzdłu- żnym 1,50 m. sat.	10 10	300	320 00	
Włosie 1 okładzie wewnątrz muru 2,5 pod balustradą, w. wzdłu- żnym 1,50 m. sat.	5	500	10 00	
Włosie 2 okładzie listwy z wzdłu- żnym wcięciem podłogę z malowaniem stos. malowanych dyktatorów, wzdłu- żnym	56	800	300 00	
Włosie 3 okładzie 1 płyt terakotowa - pod	32	600	132 00	
Włosie 4 okładzie 2 płyt terakotowa z wzdłużnym wcięciem - wzdłużnym	308	180	346 80	511
Włosie 5 okładzie 3 płyt terakotowa z wzdłużnym wcięciem - wzdłużnym	142	460	85 20	
		Razem	634 15	634,15

Zarząd Miejski w Płocku w osobie Prezydenta Miasta Stanisława Maciaka z jednej strony i Miasta Murarski Józef Gołbiewski, zamieszkały przy ul. 11-go Listopada Nr. 6 w Płocku z drugiej strony zawarli umowę treści następującej:

§ 1.

J. Gołębiowski zobowiązuje się wykonać roboty murarskie z materiałów, dostarczonych przez Zarząd Miejski, wyszczególnione w poz. 19, 31, 32, 33 i od 40 do 50' jego oferty z dnia 31 maja r.b. i według cen jednostkowych w tejże ofercie wymienionych.

§ 2.

Roboty p.Goleźbiowski rozpocznę w dniu dzisiejszym i wykona takowe zgodnie z wymaganiami technicznymi przy użyciu swoich narzędzi i urządzeń w terminie szesnastodniowym.

3.

Należność p.Golbiewskiego będzie regulowana w sposób następujący: po upływie dwóch tygodni - 80% wartości wykonanych w tym terminie robót i reszta - po całkowitym ukończeniu przez niego robót.

Należność może być wypłacana wielkimi z terminem trzymiesięcznym.

§ 4.
Roboty p. Golebiowski winien wykonywać roboty z zachowaniem środków ostrożności i za wypadki z ludźmi ponosi odpowiedzialność karną materialną.

§ 5.

Przy niewykończeniu robót w terminie p. Gołębiowski płaci karę w wysokości 2% od całości rachunku za każdy dzień opóźnienia.

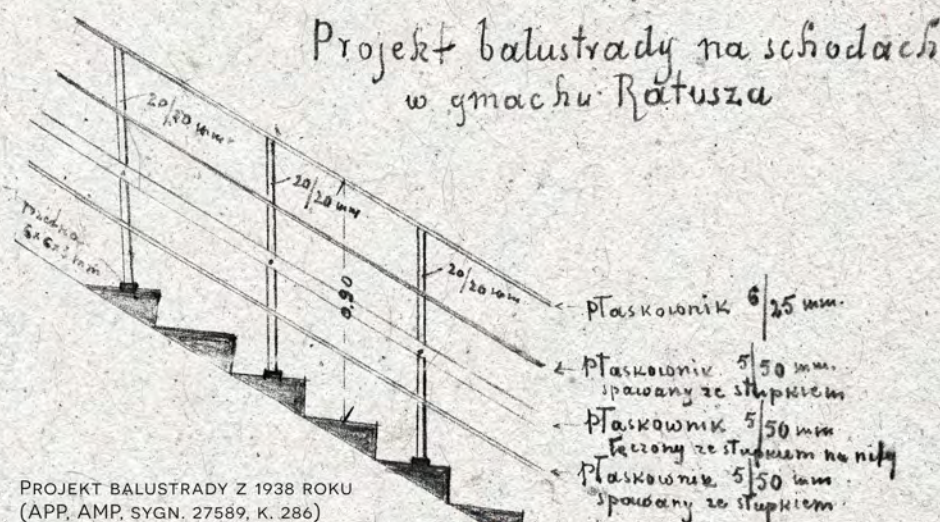
6.

Niewykonanie przez p.Gotłbiewskiego jakiegokolwiek warunku nie jest: umową powodującą jej rozwiązanie z jego winy i Zarząd Mijski bierze na siebie wszelkie zobowiązania i wszelkie inne wykonanie na rachunek Gotłbiewskiego.

Handwritten signature: *Prof. Göttsche*

Prints 44 Ci/pe 1938 v.

Projekt balustrady na schodach
w gmachu Ratusza

PROJEKT BALUSTRADY Z 1938 ROKU
(APP. AMP. SYGN. 27589, K. 286)

RATUSZOWE WYDATKI Z LAT 1918-1922

[illegible][illegible]

Praceownik
z Bractwa Towarzystwa Magistrali Miasta Płocka
w Płocku
z y. Tulinieckiego
z pomalowania Sabinu 1/2 1/2 p. Dzwonka
Marzec 50.
W. 638
Malarz y. Tuliniecki
Nr 17
Kontroler
Dnia 14/11 1919 roku
Dnia 44

May 29, 1919. m. 50 -
 (any other N. 4013)
 Check, d. 25. 7. 1919.
 President
 Lawnick
 Sekretar
~~Lehur~~
 G. W. H.

[illegible][illegible]

zamieszkania
87

Rachunek
Do Magistratu
za wyżywienie 5 iankier p. 1800.
2 na główną salę
1 w wydziale Kuchni
1 w wydziale gospodarskim
1 w Kuchni p. 100 i 1/2
4 Kuchni Dorożkowa
2 Do kuchnia p. 400 i 800
2 Do samych ustępów 10
Łącznie 6800

Przek. Dnia 17 1920
E. Sandomirski

Przebieg 1919

1350

Łanck

Łany imienne na zamieszkanie
Nr 374 o du. 36 II 1920

28. II 1920

Przebieg 1920

5105

Skł. 58

Łanck

NR 11 F-40.

Łanck

Raport o sytuacji strażniczej w Różaniecu.

STOWARZYSZENIE ROLNICZE PŁOCKIE.

Płock, d. 16 sierpnia 1921 r.

731 RACHUNEK dla
Urzędu m. Płocka

pp Skł 2949	
ark. słachy i l. - 14 kg. à 220.-	Skł 3080.-
kg. gromadzi 3" à 150.-	" 600.-
" " " 2" " 160.-	" 160.-
rozprowadz. 1921-1922 r.	Skł 3840.-

Conto
frej tydzień ciemniel hordisioi

~~Kasza~~

OPŁATA

STAMPLOWA

na rozpracowanie
roku 16 / VIII - 1921.
20.12.1921.
H. J. Wójcik

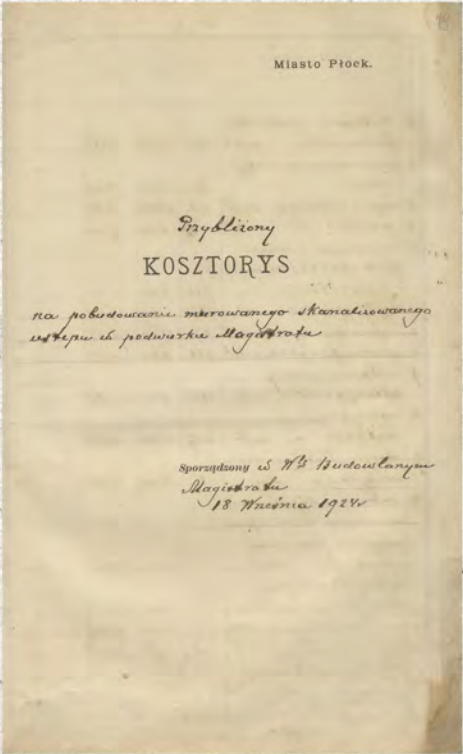
Nr 5570

15. 21. - 10 błoków po 100 kart każdy. —

OK F. POLSKA W PŁOCKU.

[illegible][illegible]

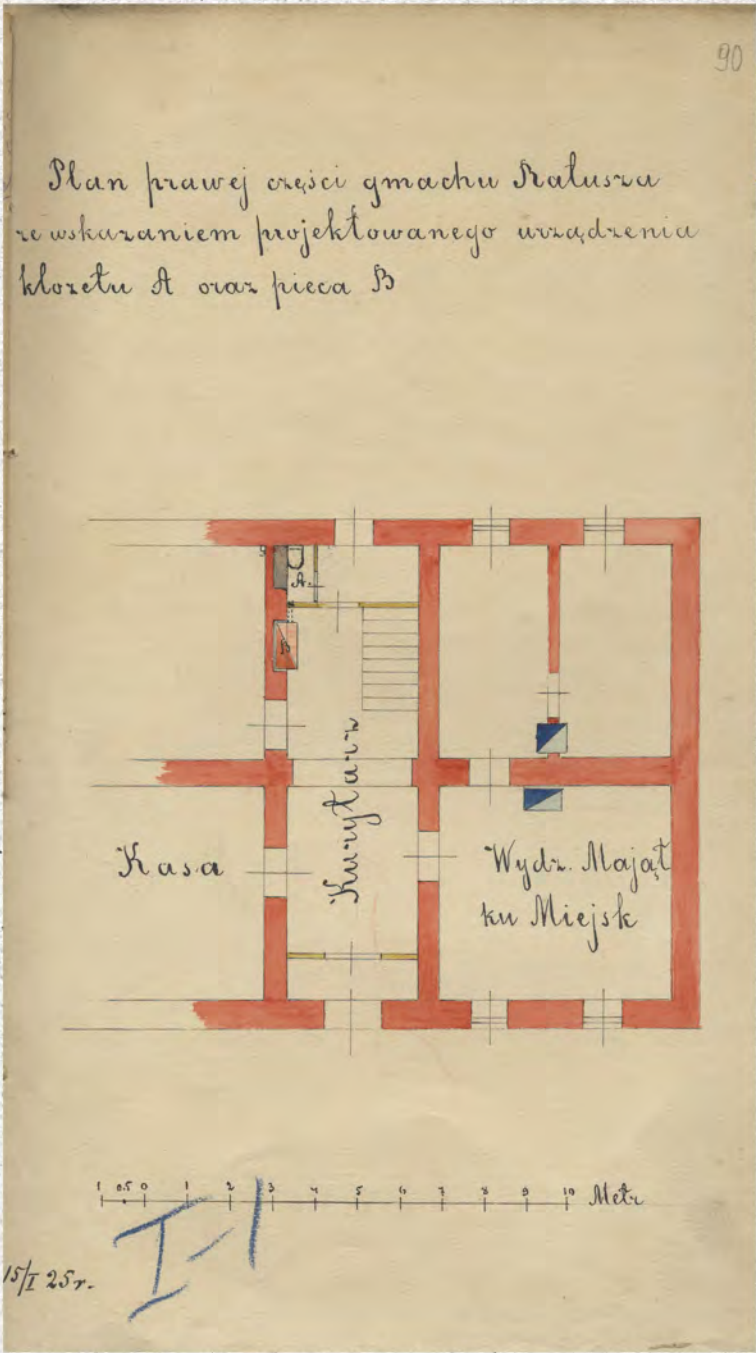
TOALETA RZECZ WAŻNA
 (ROK 1924)

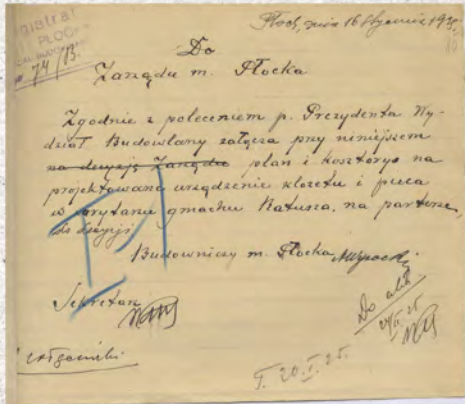
PRZYBLIŻONY KOSZTORYS NA
 POBUDOWANIE MUROWANEGO USTĘPU
 W PODWURKU MAGISTRATU
 (APP. AMP. SYGN. 24750,
 K. 79, 81)

Nr porządkowy	WYSZCZEGÓLNIENIE ROBÓT I MATERIAŁÓW	Ilość	S U M A		Uwagi
			Jednostki	Ogólna	
1	Wykopanie rowów dla fundamentów metr ³ 2,5	2,5		7,87	
2	gruntu na fundamenty m ³ 6	6	2,00	11,00	
3	wapna gazowanego metr ³ 0,1	0,1	22,00	2,20	
4	piasku metr ³ 8,98	8,98	3,00	7,00	
5	wymiarowanie ścian (0,25 x 1,25 x 0,25) = 7,12	7,12	12,00	86,64	
6	cegły 722 x 126 = sztuk 1353	1353	0,05	117,85	
7	wapna gazowanego 722 x 0,1 = 0,72	0,72	22,00	15,84	
8	piasku 7,22 x 0,26 = m ³ 1,88	1,88	3,00	5,64	
9	robota wyprawny 0,25 x 0,25 x 1,25 = m ³ 43,61	43,61	0,60	26,20	
10	robota wyprawny 43,61 x 0,01 = m ² 0,37	0,37	11,80	10,26	
11	przekrycie blaszą walec- wano dachu dach 2	2	6,00	12,00	
12	robota i doprowadzenie na miejscu drzwi typu gwintu i podwyższenie dachu 1/2" sztuk 3	3	35,00	105,00	
13	robota ziemna przy skanalizowaniu dachu 6	6	5,00	30,00	
14	zest. betonowy 1/2" m ³ 7	7	3,00	21,00	
15	16" m ³ 3	3	6,00	18,00	
16	robota przy stawianiu rur i doprowadzeniu do przeniesienia			477,30	

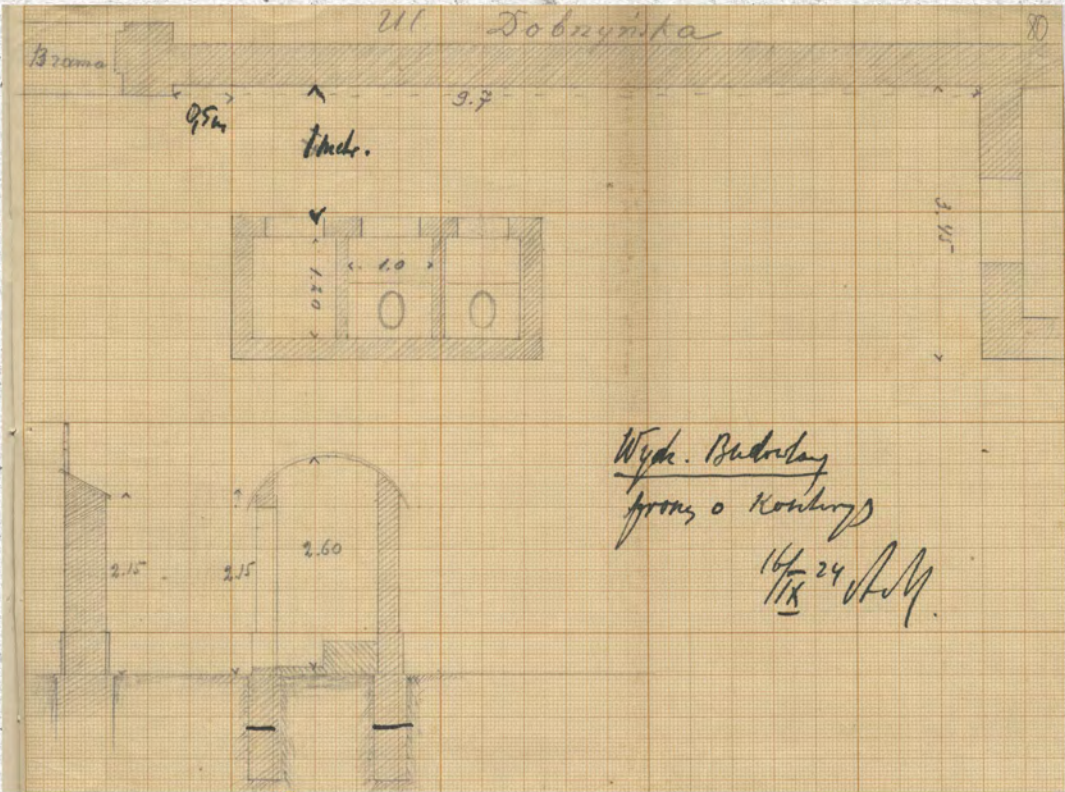
Nr porządkowy	WYSZCZEGÓLNIENIE ROBÓT I MATERIAŁÓW	Ilość	S U M A		Uwagi
			Jednostki	Ogólna	
	Z przeniesienia			477,30	
17	cegły dach 8	8	8,00	64,00	
18	cementu walec 1	1	14,00	14,00	
19	gruntu walec 2	2	3,00	6,00	
	Razem			561,30	
	Technik M ^{ie} Budowlany H. Górnicki				

PISMO I PLAN NA PROJEKTOWANE
 URZĄDZENIE KŁOZETU I PIECA
 W KORYTARZU GMACHU RATUSZA
 (APP. AMP. SYGN. 24750, K. 85, 90)

PLAN USTĘPU (APP. AMP. SYGN. 24750, K. 80)

PROŚBA O PRZYDZIELENIE MIESZKANIA
W RATUSZU (APP, AMP, SYGN. 25322, K. 1)

PROJEKT PRZERÓBKII BUDYNKU PO
STAJNI TABORU WRAZ Z KOSZTORYSEM
(APP, AMP, SYGN. 25444, K. 5)

KRADZIEŻ ROLET BIURA GŁÓWNEGO
(APP, AMP, SYGN. 25322, K. 28)

PROŚBA O POKÓJ ZAJMOWANY PRZEZ ORKIESTRĘ STRAŻY OGNIOWEJ
(APP, AMP, SYGN. 25444, K. 6)

POLECENIE ODDANIA POKOJU DLA STRAŻY OGNIOWEJ
(APP, AMP, SYGN. 25322, K. 2):

ZAŁOŻENIE PIORUNOCHRONU (APP, AMP, SYGN. 25398, K. 2)

Magistrat m. Płocka
Wydział majątku miejskiego

WIZYTA PIERWSZEGO HONOROWEGO OBYWATELA MIASTA PŁOCKA W RATUSZU 10 KWIETNIA 1921

PŁOCK TRWALE ZAPISAŁ SIĘ W HISTORII POLSKI
 ODWAGĄ I WALECZNOŚCIĄ SWOICH MIESZKAŃCÓW.
 18 I 19 SIERPNIĄ 1920 ROKU DO WALKI W OBRONIE
 PŁOCKA PRZED BOLSZEWIKAMI, RAZEM
 Z ŻOŁNIERZAMI, STANĘLI CYWILE – MĘŻCZYŹNI
 I KOBIETY, DOROŚLI I DZIECI.

NIEWAŻNE BYŁY RÓŻNICE SPOŁECZNE, MATERIALNE,
 RELIGIJNE, CZY ŚWIATOPOGLĄDOWE, WSZYSCY
 RAZEM BRONILI MIASTA. ZAANGAŻOWANIE
 I OFIARNOŚĆ MIESZKAŃCÓW ZDECYDOWAŁY
 O ZWYCIĘSTWIE.

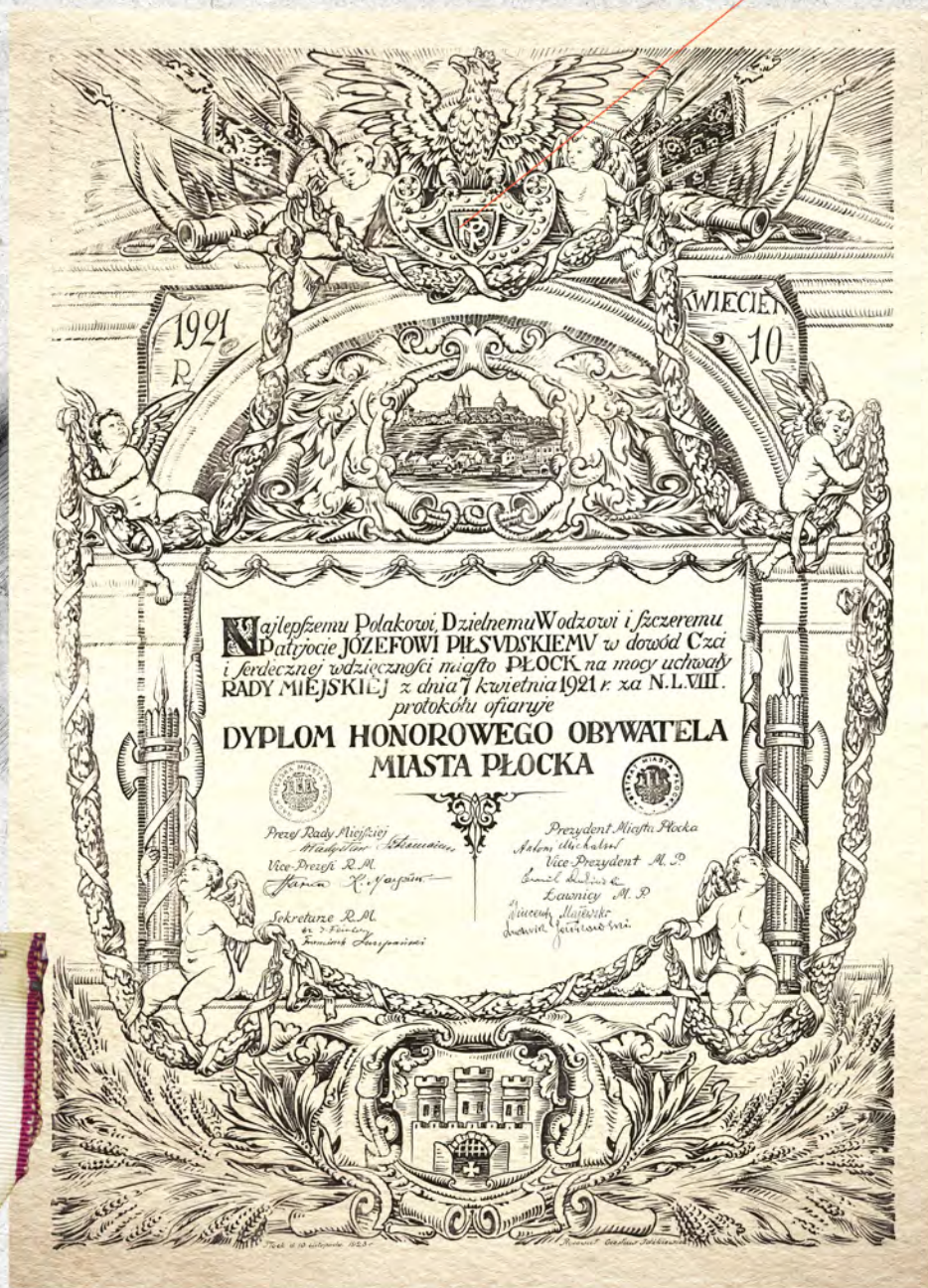
10 KWIETNIA 1921 ROKU, MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI
 OSOBIŚCIE ODZNACZYŁ PŁOCK KRZYŻEM
 WALECZNYCH I NADAŁ MU TYTUŁ MIASTO BOHATER.
 ODZNACZENIAMI UHONOROWAŁ TAKŻE
 BOHATERSKICH OBRONCÓW. PO UROCZYSTOŚCI,
 KTÓRA MIAŁA MIEJSCE NA PLACU FLORIAŃSKIM
 (OBECNIE PLAC OBRONCÓW WARSZAWY) NACZELNIK
 PAŃSTWA UDAŁ SIĘ W KIERUNKU RATUSZA.

KURJER PŁOCKI Organ Polityczno-Społeczny Ziemi Mazowieckiej.

W Ratuszu.
 Po tych odwiedzinach Naczelnik Państwa wsiadł
 znów do powozu i podążył ulicami Kościuski,
 Grodzką, Starym Rynkiem, Bielską, Szeroką koło
 Seminarjum, Dobrzyńską do Ratusza.
 Pięknie przystrojony zieloną, girlandami i kwia-
 tami, gmach Ratusza oświetlony nader miło i wystawne
 wrazenie.
 Tutaj zebrana w komplecie Rada Miejska, po-
 witła p. Naczelnika Państwa powstaniem, poczym
 p. wice-przewodniczący Lutyński, po salutowaniu
 strony formalnej, wygłosił następujące przemówienie:
 Naczelniku Państwa!
 Świadkiem wielu wydarzeń doniosłego dla na-
 szej Ojczyzny i miasta znaczenia, była ta ratuszowa
 sala. Ostatnio, w pamiętne dni sierpniowe ubiegle-
 go roku, tu, przy stole, bolszewicy ulelili się łupem,
 zdobytym na ludność.
 W latach okupacji niemieckiej, wydawali stąd
 rozkazy niemy, w czasie niewoli moskiewskiej roz-
 dzili tu siepacze rosyjscy.
 Lecz i pośród różnorodnych wydarzeń wielkiej
 wagi, chcę zwrócić uwagę na jedno.
 Oto w tej sali, dnia 23 września 1891 roku
 o godz. 11 rano, zasiadł po raz ostatni Sejm Rewo-
 lucyjny, by powziąć szlachetną uchwałę, iż podzieli
 losy walczącej do ostatka armii naszej. Tu, wśród
 głębokiej ciszy marszałek Sejmu Władysław Ostrow-
 ski, zamykając posiedzenie oświadczył: „Tymczasem
 desja się rozwiązuje!”
 Wśród zebranych posłów byli: znakomity Le-
 lewel, poeta Bohdan Żakowski, Stanisław Barzykowski
 i inni.
 W tejże samej sali witamy Ciebie, pierwszy
 Naczelniku odrodzonego Państwa!
 Ty jesteś jego widomym uosobieniem! Od
 pierwszej chwili smartwychwstania Ojczyzny, stoisz
 na jej czele, bronisz niepodległości, potęgi i honoru!
 Granice naszego państwa przy jego wkręszaniu
 nie były ustalone!
 To też pierwszym zadaniem Twoim było arcy-
 trudne, wymagające siły i powagi umysłu, wykreśle-
 nie tychże, a następnie obrona ich przed wrogiem.
 Dla tych celów powołałeś do życia waleczną
 armię i, stojąc na jej czele, zaszczytnie pełniłeś wię-
 że na siebie obowiązki!
 A gdy w lecie ubiegłego roku wróg ze Wscho-
 du wkroczył w granice państwa, Ty, Naczelniku,
 swoją postawą, która nie pozwałała na rozpacz
 i zwątpienie, natchnąłeś i nas wiarą w zwycięstwo,
 a powoławszy naród do obrony, poprowadziłeś, jako
 Wódz Naczelny, nasze szeregi do zwycięstwa, rezu-
 ltem którego było odparcie wroga, a następnie, sa-
 warcie zaszczytnego dla nas pokoju w Rydze.
 Naczelniku! Najtrudniejszą z umiejętności jest
 sztuka rządu. Szczególniej dziś piętrzą się trud-
 ności, gdyż na czoło wydarzeń u wszystkich naro-
 dów wysuwa się ustosunkowanie sił społecznych.
 Ty jednak, dzięki niepospolitemu zaletom umy-
 słu i sercu, swym darem wzbudzania wiary i ufności,
 umiałeś wpływać na złagodzenie zatargów wewnętr-
 znych, bo imię Twoje to symbol jednolitości narodo-
 wej, a przez to niejedną skalę i ragę szczęśliwie omi-
 nęliśmy, o które potknąć a może i rozbić nawet
 mogła się nasza nawa państwowa.
 Wewnętrzne nasze stosunki uporządkowały się.
 Oto w dniu 17 marca r. b. Sejm Ustawodaw-
 czy uchwalił demokratyczną Konstytucję, która
 wprowadziła nasze państwo na drogę praworządności
 i rzeczywistego postępu.
 To też, Naczelniku, Rada Miejska naszego
 miasta, przez usta moje, składa Ci hołd należny za
 doniosłość dla narodu i ościarą pracę, tak przy wkrę-
 szaniu, jak i budowie naszej Ojczyzny.
 Jednocześnie, wykonując uchwałę Rady
 Miejskiej z dnia 8 kwietnia, mam honor prosić Cię,
 Nasz Naczelniku, abyś raczył przyjąć tytuł hono-
 rowego obywatela miasta Płocka, odpowiedni dyplom
 wręczymy Ci, przez wysłanie specjalnej delegacji.
 Niech żyje Naczelnik Państwa!
 Gdy wice-przesz wznosił swój okrzyk, zebrani
 powtórzyli go gromko, a Pan Naczelnik Państwa
 odpowiedział, mniej więcej, w te słowa:
 – Dziękuję serdecznie i przyjmuję honorowe oby-
 watelstwo m. Płocka. Przyjęcie zgłoszone tu u was
 pozostawi mi niezatarte wspomnienie.

(AZOWIECKA BIBLIOTEKA CYFROWA)

MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI

„ZA ZACHOWANIE MĘSTWA I SIŁY
 WOLI W CIĘŻKICH
 I NADZWYCZAJNYCH
 OKOLICZNOŚCIACH, W JAKICH SIĘ
 ZNALAZŁO MIASTO, ZA MĘSTWO
 I WALECZNOŚĆ – MIANUJĘ MIASTO
 PŁOCK KAWALEREM KRZYŻA
 WALECZNYCH” MARSZ. J. PIŁSUDSKI

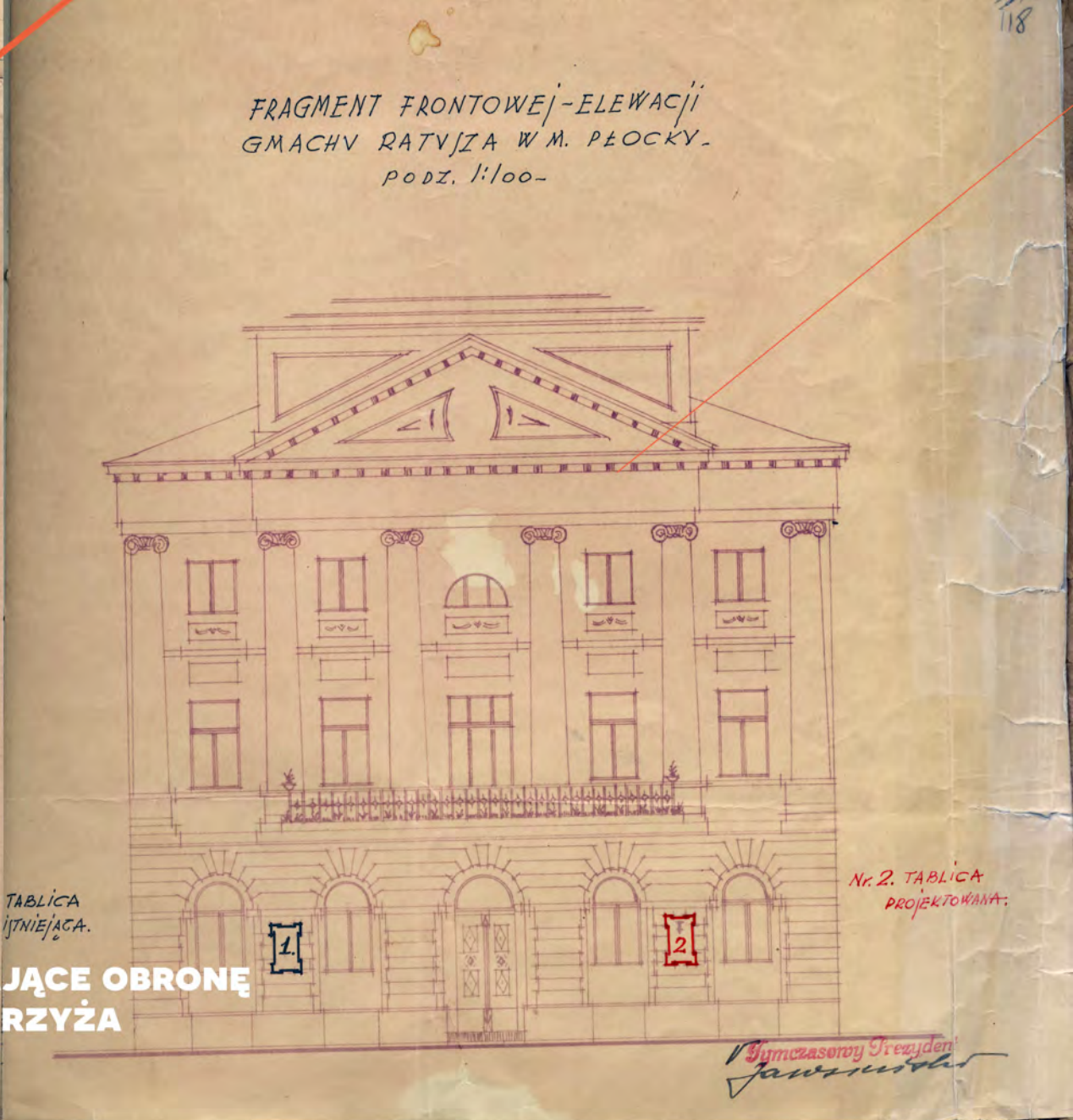
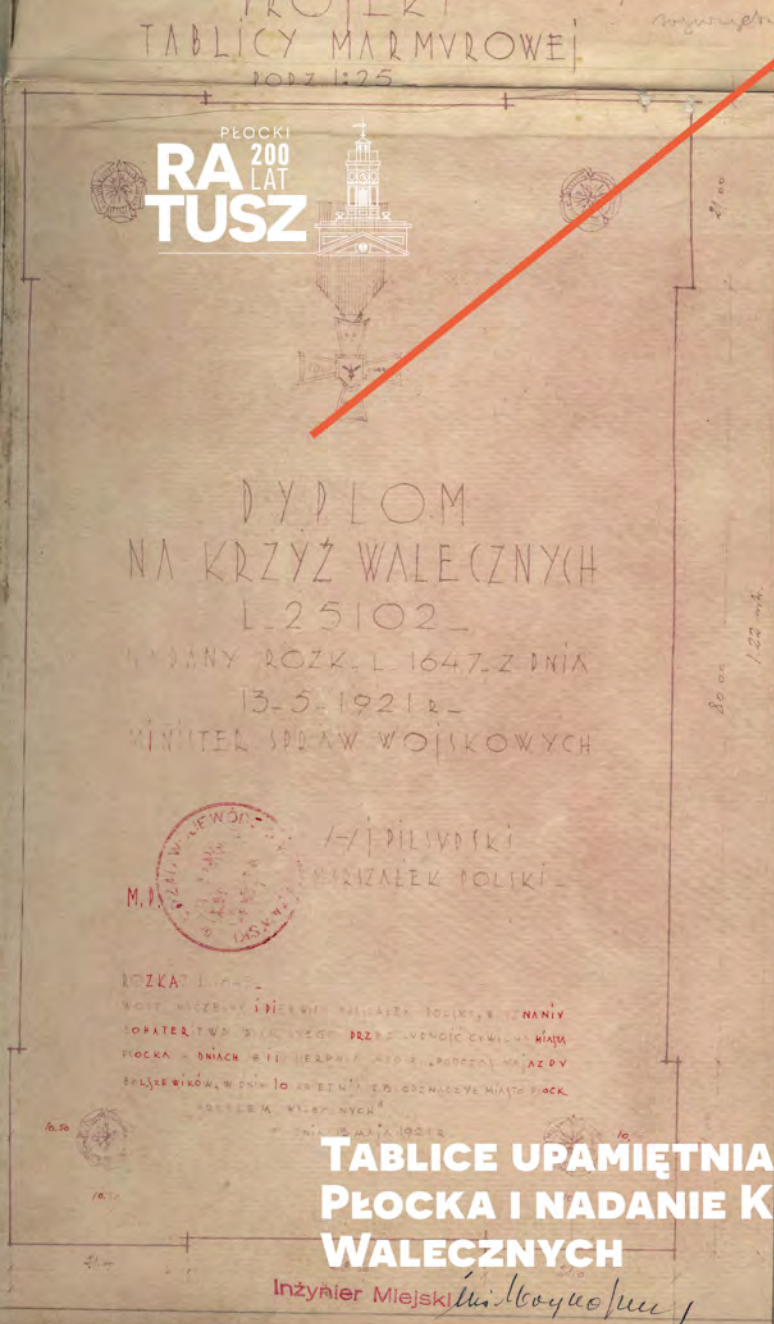
”

W RATUSZU POWITAŁ MARSZAŁKA WICEPREZES
 RADY MIEJSKIEJ ROMAN LUTYŃSKI:

„(...) MAM HONOR PROSIĆ CIĘ, NASZ NACZELNIKU,
 ABYŚ RACZYŁ PRZYJAĆ TYTUŁ HONOROWEGO
 OBYWATELA MIASTA PŁOCKA, ODPOWIEDNI DYPLOM
 WRĘCZYMY CI, PRZEZ WYSŁANIE SPECJALNEJ
 DELEGACJI. NIECH ŻYJE NACZELNIK PAŃSTWA!”

JÓZEF PIŁSUDSKI ODPOWIEDZIAŁ:

„DZIĘKUJĘ SERDECZNIE I PRZYJMUJĘ HONOROWE
 OBYWATELSTWO MIASTA PŁOCKA. PRZYJĘCIE
 ZGOTOWANE TU U WAS POZOSTAWI MI NIEZATARTE
 WSPOMNIENIE”.

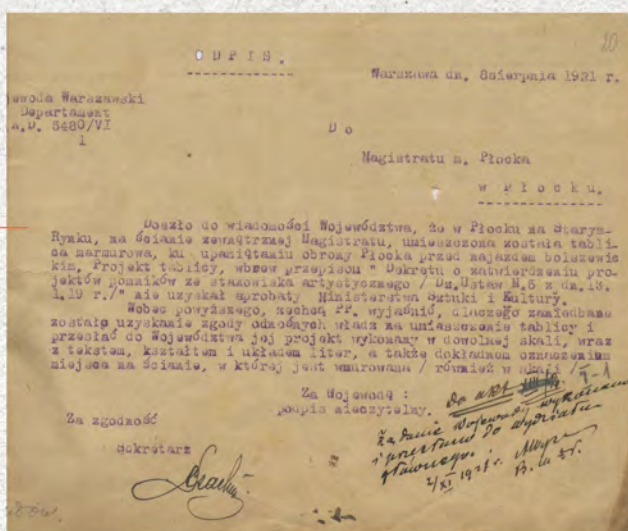
PROJEKT TABLICY „DYPLOM NA KRZYŻ WALECZNYCH” Z 1935 ROKU (APP, AMP, SYGN. 27539, K. 121)

ELEWACJA RATUSZA Z PROJEKTOWANĄ TABLICĄ Z 1935 ROKU (APP, AMP, SYGN. 27539, K. 118)

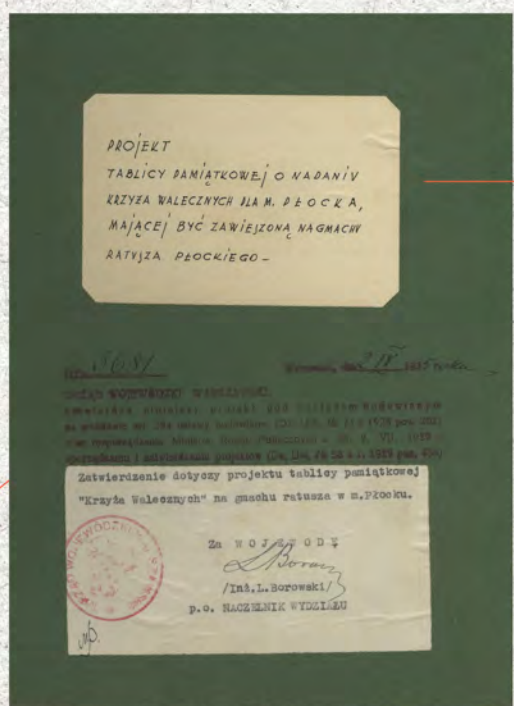
PIERWSZA TABLICA UPAMIĘTNIAJĄCA OBRONĘ PŁOCKA PRZED BOLSZEWIKAMI ZAWIEŚA NA RATUSZU JUŻ W 1921 ROKU I MUSIAŁA BYĆ MONTOWANA „W POŚPIECZU”, PONIEWAŻ WOJEWODA WARSZAWSKI WYSTOSOWAŁ PISMO Z DNIA 8 SIERPNI 1921 ROKU DO MAGISTRATU MIASTA PŁOCKA W SPRAWIE ZANIEDBANIA PRZY UZYSKANIU ZGODY NA JEJ ZAWIESZENIE OD MINISTERSTWA SZTUKI I KULTURY. (APP, AMP, SYGN. 24750, K. 20)

TABLICĘ ODSŁONIĘTO W MAJU PODCZAS OBCHODÓW USTANOWIENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA, A JEJ TREŚĆ BRZMIAŁA:

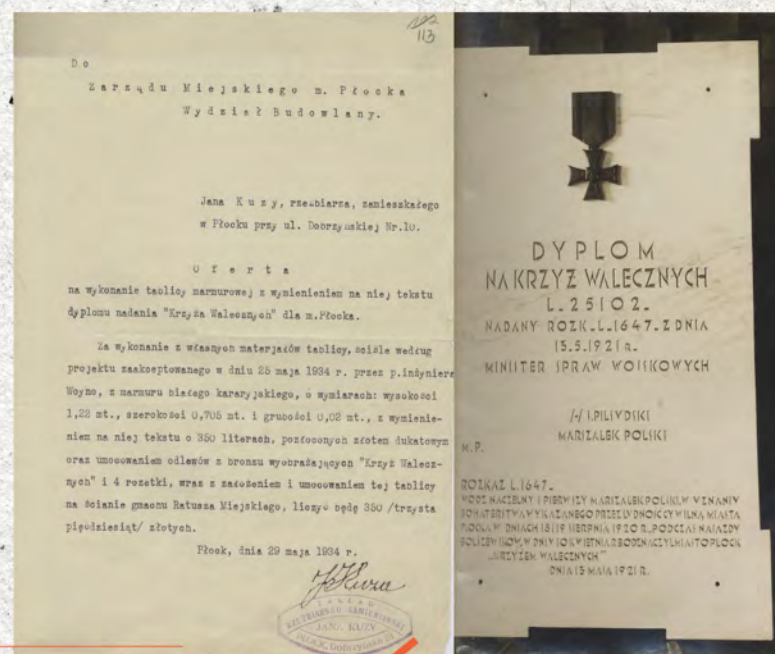
„TU, NA RATUSZU, OSTATNI SEJM KRÓLESTWA POLSKIEGO SOLWOWAŁ SESJĘ 23.X.1831 R. PO LATACH 90-CIU, PO MĘŻNYM ODPARCIU 18-19.VIII.1920 R. PRZEZ WOJSKA RZPLITEJ I LUDNOŚĆ PŁOCKĄ DZIKIEGO NAJAZDU BOLSZEWIKÓW ROSYJSKICH, RADA MIEJSKA KU WIECZNEJ PAMIĘCI UCHWALENI KONSTYTUCJI 17.III.1921 R., NA UROCZYSTYM POSIEDZENIU D. 20.III, TĘ TABLICĘ W DNIU 3-GO MAJA 1921 R. WMUROWAĆ POLECIA”. (KURJER PŁOCKI, 5 MAJA 1921, NR 101, S. 3)

2 KWIETNIA 1935 ROKU WOJEWODA WARSZAWSKI WYDAŁ ZGODĘ NA UMIESZCZENIE KOLEJNEJ TABLICY, TYM RAZEM ZWIĄZANEJ Z ODZNACZENIEM PŁOCKA KRZYŻEM WALECZNYCH PRZEZ MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO. (APP, AMP, SYGN. 27539, K. 120)

OFERTA RZEźBIARZĄ JANA KUZY NA WYKONANIE TABLICY MARMUROWEJ Z WYMIENIENIEM TEKSTU DYPLOMU NADANIA „KRZYŻA WALECZNYCH” DLA M. PŁOCKA (APP, AMP, SYGN. 27539, K. 113)

ZDJĘCIE TABLICY WYKONANEJ W 1935 ROKU (APP, AMP, SYGN. 27539, K. 101)

OBIE TABLICE NIE PRZETRWAŁY II WOJNY ŚWIATOWEJ.

OBCENIE NA RATUSZU ZNAJDUJE SIĘ TABLICA ODTWORZONA PRZEZ RADĘ MIASTA PŁOCKA W 1998 ROKU

PŁOCK

ARCHIWA PAŃSTWOWE
ARCHIWUM PAŃSTWOWE W PŁOCKU

POCZTÓWKA Z OK. 1910 ROKU
 ZE ZBIORÓW PRYWATNYCH

Płock, d. 11/VIII-22.
 19
 Do Prezydenta,
 ul. Płocka.
 Zwracam się z prośbą o
 uprządkowanie miejscowości Płocka w
 budynku Magistratu miejskiego,
 go, co powinno i może zaciekać
 Przyjacielom i dzieciom Płocka, że
 nie wiem, czy chcąc trudzić się, mogę
 zaprosić Dr. Macieszę.
 Imię i nazwisko: Józef Strojnowski
 Józef Strojnowski
 Płock, d. 11/VIII-22.
 Proszę o odpowiedź.
 11/VIII 22 AS.

(APP, AMP, SYGN. 25265, K. 19)

JAK ZWIEDZIĆ RATUSZ W 1922 ROKU?

Katolickie Towarzystwo Przyjaciół
 Młodzieży i Dzieci w Płocku

Do Prezydenta m. Płocka

Zarząd Towarzystwa zwraca się z prośbą
 o uprządkowanie dzieciom
 plockim zwiedzania w budynku
 Magistratu wszystkiego, co
 powinno i może zaciekać
 działem.

Przyczem śmiem powiadomić, że
 ku objaśnieniu, nie chcąc trudzić
 (...), pragnę zaprosić Dr. Macieszę.
 Zwiedzanie mógłbym w tę
 niedzielę 13/VIII w g. 3 1/4

Z szacunkiem
 Józef Strojnowski

Akta
 Wydziału majątku miejskiego

CIEKAWOSTKA!

ALEKSANDER MACIESZA – LEKARZ, SPOŁECZNIK,
 DZIAŁACZ SAMORZĄDOWY, BURMISTRZ I PREZYDENT
 MIASTA PŁOCKA (1918–1919) ORAZ WIELOLETNI PRZES
 TOWARZYSTWA NAUKOWEGO PŁOCKIEGO

FOT. J. WAĆKOWSKI / ARCH. UMP

REMONT RATUSZA 1997-1998

OSTATNIA DUŻA PRZEBUDOWA RATUSZA MIAŁA MIEJSCE W LATACH 1997-1998. W LUTYM 1997 ROKU ROZPOCZĄŁ SIĘ KAPITAŁNY REMONT PŁOCKIEGO RATUSZA, KTÓRY TRWAŁ 16 MIESIĘCY. DOŚĆ SKOMPLIKOWANĄ SPRAWĄ OKAZAŁ SIĘ DEMONTAŻ I REMONT RATUSZOWEJ WIEŻY I ZABYTKOWEGO ZEGARA.

FOT. ARCH. UMP

FOT. ARCH. UMP

PO REMONIE NA WIEŻY POJAWIŁY SIĘ DWIE NIEMAL REALNEJ WIELKOŚCI FIGURY HISTORYCZNE. OD TEGO MOMENTU CODZIENNIE O 12:00, PRZY DŹWIĘKACH PŁOCKIEGO, HEJNAŁU, OTWIERAJĄ SIĘ DRZWI POD ZEGAREM I WYSUWA SIĘ PLATFORMA Z FIGURAMI KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH AUTORSTWA RZEźBIARZA WIESŁAWA NADROWSKIEGO. OCZOM ZGROMADZONYCH NA RYNKU UKAZUJE SIĘ SCENA PASOWANIA MŁODEGO BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO PRZEZ JEGO OJCA, WŁADYSŁAWA HERMANA. JEST TO NAWIĄZANIE DO WYDARZENIA, KTÓRE MIAŁO MIEJSCE PRAWDOPODOBNIE W 1100 R. OPISAŁ JE W SWOJEJ KRONICE GALL ANONIM: "WŁADYSŁAW PRZETO WIDZĄC, ŻE CHŁOPIEC DOCHODZIŁ JUŻ LAT MĘSKICH I ŻE ZAJAŚNIAŁ CZYNAMI RYCERSKIMI, A WSZYSTKIM MĄDRYM LUDZIOM W PAŃSTWIE SIĘ PODOBAŁ, POSTANOWIŁ PRZYPASAĆ MU MIECZ W UROCZYSTOŚĆ WNIEBOWZIECIA PANNY MARI I PRZYGOTOWAŁ W MIEŚCIE PŁOCKU WSPANIAŁĄ UROCZYSTOŚĆ. (...) GDY WIĘC WSZYSCY SIĘ PRZYGOTOWYWALI I NA TĘ UROCZYSTOŚĆ POSPIESZALI, DONIESIONO, ŻE POMORZANIE OBIĘGLI GRÓD SANTOK, A ŻADEN Z DOSTOJNIKÓW NIE ŚMIAŁ WYRUSZYĆ PRZECIW NIM. WTEDY WBRĘW WOLI, OJCA I SPRZECIWIOM WIELU INNYCH MARSOWY CHŁOPIEC POPĘDZIŁ TAM, ODNIÓSŁ ZWYCIĘSTWO NAD POMORZANAMI I WRACAJĄC [JESZCZE] JAKO GIERMEK, [A JUŻ] JAKO ZWYCIĘZCA, PASOWANY ZOSTAŁ PRZEZ OJCA NA RYCERZA I Z NIEZMIERNĄ RADOŚCIĄ ODPRAWIŁ TĘ UROCZYSTOŚĆ".

WIATROWSKAZ W KSZTAŁCIE DELFINA

REMONT RATUSZA 1997–1998

HEJNAŁ PŁOCKI

W MAJU 1998 ROKU RADNI MIASTA PŁOCKA PODJĘLI UCHWAŁĘ O POWOŁANIU STANOWISKA TRĘBACZA MIEJSKIEGO. O TYM, KTO CODZIENNIE O GODZINIE 12:00 I 18:00 BĘDZIE GRAŁ HEJNAŁ Z WIEŻY RATUSZOWEJ, MIAŁ ZADECYDOWAĆ KONKURS. ZGŁOSIŁ SIĘ TYLKO JEDEN KANDYDAT HUBERT CHICZEWSKI I TO ON OBJĄŁ TO „NAJWYŻSZE” STANOWISKO W MIEŚCIE.

HUBERT CHICZEWSKI (UR. 1975–ZM. 2020)
FOT. ARCH. UMP

FOT. ARCH. UMP

PŁOCKI HEJNAŁ ZOSTAŁ NAPISANY PRZEZ KS. KAZIMIERZA STAROŚCIŃSKIEGO W 1937 ROKU; SŁOWA W LATACH 90. XX WIEKU UŁOŻYŁ TADEUSZ BOETZEL.

„PŁOCK, GRODZIE NASZ Z TUMSKICH WZGÓRZ
TRZYMASZ STRAŻ, GRODZIE NASZ
PATRZĄC W WISŁY TON, TY TRWASZ, TY TRWASZ.”

SŁOWA
TADEUSZ BOETZEL

MUZYKA
KS. KAZIMIERZ A. STAROŚCIŃSKI

9 CZERWCA 2011 ROKU – ELŻBIETA GAPIŃSKA (PRZEWODNICZĄCA RADY MIASTA PŁOCKA) I ANDRZEJ NOWAKOWSKI (PREZYDENT MIASTA PŁOCKA) WITAJĄ TADEUSZA MAZOWIECKIEGO PRZED RATUSZEM.

9 CZERWCA 2011 ROKU TADEUSZ MAZOWIECKI ODEBRAŁ TYTUŁ HONOROWEGO OBYWATELA PŁOCKA. NADANY MU 31 MAJA 2011 ROKU PRZES RADĘ MIASTA PŁOCKA ZA CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI NA RZECZ ROZWOJU DEMOKRACJI I ZASŁUGI DLA MIASTA PŁOCKA.

TADEUSZ MAZOWIECKI – PIERWSZY PREMIER III RZECZPOSPOLITEJ (1989–1991), POSEŁ NA SEJM PRL (1961–72) I SEJM RP (1991–2001), SPECJALNY WYŚŁANNIK ONZ PODCZAS KONFLIKTU W B. JUGOSŁAWII (1991–95). W LATACH 70. ZWIĄZANY Z OPOZYCJĄ, PIERWSZY REDAKTOR NACZELNY „TYGODNIKA SOLIDARNOŚĆ”, INTERNOWANY W STANIE WOJENNYM, UCZESTNIK OBRAD OKRĄGŁEGO STOŁU.

URODZIŁ SIĘ 18 KWIEŹNIA 1927 ROKU W PŁOCKU, TU SIĘ WYCHOWAŁ I UCZĘSZCZAŁ DO NAJSTARSZEJ POLSKIEJ SZKOŁY – LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. MARSZAŁKA STANISŁAWA MAŁACHOWSKIEGO.

”

„NIE MAM SZCZEGÓLNYCH ZASŁUG DLA MIASTA, Z KTÓREGO SIĘ WYWODZĘ. ALE WSZYSTKO, CO ROBIŁEM DLA POLSKI, BYŁO TEŻ DLA PŁOCKA”.

T. MAZOWIECKI

DEMOKRACJA I SAMORZĄDNOŚĆ

27 MAJA 1990 ROKU MIAŁY MIEJSCE PIERWSZE WOLNE WYBORY SAMORZĄDOWE W POLSCE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ – BYŁY TĄ ZARAZEM PIERWSZE W PEŁNI DEMOKRATYCZNE WYBORY OD 1945 ROKU, ICH DONIOSŁYM REZULTATEM BYŁO POWOŁANIE DO ŻYCIA SAMORZĄDNYCH GMIN, CO UZNAJĘ SIĘ ZA JEDNO Z NAJWIĘKSZYCH OSIĄGNIĘĆ RZĄDU TADEUSZA MAZOWIECKIEGO.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA PŁOCKA

TADEUSZ TAWORSKI: I KADENCJA 1990–1994
GRAŻYNA PRZYBYLSKA-WENDT: I KADENCJA 1990–1994
FRANCISZEK WIŚNIEWSKI: I KADENCJA 1990–1994
ANDRZEJ BUKOWSKI: II KADENCJA 1994–1998
WOJCIECH HETKOWSKI: III KADENCJA 1998–2002
ANDRZEJ ROKICKI: III KADENCJA 1998–2002
KRZYSZTOF ROLIRAD: IV KADENCJA 2002–2006
STANISŁAW NAWROCKI: IV KADENCJA 2002–2006
TOMASZ KORGA: V KADENCJA 2006–2010
ELŻBIETA GAPIŃSKA: VI KADENCJA 2010–2014
ARTUR JAROSZEWSKI: VI, VII, VIII, IX KADENCJA 2010–OBECNIE

PREZYDENCI MIASTA PŁOCKA

ANDRZEJ DĘTKIEWICZ: 1990–1995
DARIUSZ KRAJOWSKI-KUKIEL: 1995–1998
STANISŁAW JAKUBOWSKI: 1998–2001
WOJCIECH HETKOWSKI: 2001–2002
MIROŚŁAW MILEWSKI: 2002–2010
ANDRZEJ NOWAKOWSKI: 2010–OBECNIE

Historia toczy się dalej ...